

PAMÁTCE STATEČNÝCH DUCHOVNÍCH JAROMÍRA KLIMECKÉHO A LADISLAVA KRÁLE

Nakladatelství Škriptorál
Beroun – Praha 2018

Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží.
Myslete na to, jak dovršili svůj život, a následujte je ve víře!
Židům13,7

PŘEDMLUVA

V roce 100. výročí vzniku Československé republiky si připomínáme dva faráře, kteří v Berouně sloužili v jejích počátcích – a tím také étos doby, na kterou vzpomínáme. Ladislav Král (12. 9. 1902 – 30. 7. 1970) i Jaromír Klimecký (10. 1. 1911 – 12. 11. 1979) byli dětmi své doby – narození za Rakouska-Uherska, v době mládí čerpali ideály první republiky, což je přirozeně přivedlo také do protinacistického odboje. Odpor k okupaci byl v té době různorodý a svým rozsahem

široký, takže zasahoval všechny vrstvy národa a zejména inteligenci, která byla ničena. Důsledky nacistické a později komunistické devastace národa pocítujeme dodnes – a tak připomínka duchovních, kteří se nebáli postavit zlu, může sloužit nejen jako ilustrace osobní odvahy čerpané z víry, ale i k povzbuzení k vlastním statečným postojům.

Martin Jindra a Mikuláš Vymětal

Jaromír Klimecký

Na svého prvního faráře vzpomíná berounský sbor více než sto let po jeho narození (10.1.1911), 82 let po nástupu na sbor, kdy byl vikářem salvátorského sboru (1936), 79 let poté, co se stal prvním berounským evangelickým farářem (1939) a 78 let poté, co ze sboru náhle

odešel. Protože byl stíhán gestapem za svou odbojovou činnost, přesunul se do Rokycan, kde v odboji pokračoval. Živé vzpomínky na Jaromíra Klimeckého trvají až dodnes. To je také důvod, proč si ho připomínáme.

Doba předberounská

Studentská léta

První zprávy, kterou nalezneme o Jaromíru Klimeckém v archivu Synodní rady

Československé církve evangelické, jsou právě devadesát let staré dopisy, první nesmělá žádost tehdy sedmnáctiletého chlapce o umožnění studia teologie a doporučení jeho faráře:

„Vážení!

Jsem v septimě na reálce, před maturitou. Po maturitě chci dál, chci studovat bohosloví. Jsem však chudý. Rodiče mne nemohou na studiích vydržovat. Nevím, uskuteční-li se tento můj ideál. Zatím učím děti v naší ‚Nedělní škole‘. Prosím Vás, pošlete mi informace, zda je možné, abych mohl jít na bohosloví. Mohl bych jít hned po maturitě na universitu jako mimořádný posluchač a za rok pak dělat maturitu z latiny (připravuji se již teď). V úctě oddaný Jaromír Klimecký, studující VII. reálky v Kroměříži“

V Kroměříži 22. 10. 1928

Jaroslav Urbánek, farář sboru v Přerově, napsal o týden později (29. října 1928) Klimeckému doporučující dopis, z něhož uvádíme: „Jaromír Klimecký je dobrý student a hodný, snaživý mladík. Chodí do náboženských hodin i ve vyšších třídách a učí v nedělní škole pod dozorem paní Novotné, švagrové sekretáře svazu nedělních škol. Jeho otec je obuvník a má ještě jednoho syna, který se učí typografem. Přimlouvám se, aby Jaromíru bylo studium bohosloví umožněno.“

V archivu Synodní rady ČCE se nalézá ještě o rok mladší dopis stejného autora a podobného znění:

„Synodnímu výboru Českobratrské církve evang. v Praze

Vikářem a farářem v Berouně

Přeskočme nyní studium teologie a přejdeme rovnou ke Klimeckého berounskému období. Na jeho závěru shrnul své působení ve sborové kronice. Text kroniky je tak půvabný, že jsme ho přepsali a zde bez dalšího komentáře zveřejňujeme, doplněný pouze o fotografie z archivu. Klimeckého zápisy v kronice končí v době záboru Sudet Třetí říší. Poslední věta zní: „Pán Bůh nám dal milost, že jsme i tuto zkoušku přestáli dobře.“ Kronika je tedy nedokončená. Je do ní ještě vloženo poděkování s pozváním na rozlučkovou bohoslužbu 10. listopadu 1940. Poděkování nenápadně ukazuje k důvodu, proč musel Jaromír Klimecký náhle odejít a nestačil ani dopsat kroniku: „Budou rád vzpomínat na naši tichou modlitebnu, v níž vyrazil ne jeden čistý pramének živé vody, který dával sílu unaveným, slabým a pokořeným. Tento pramének vyvěrající ze skály Božího slova neumdlévá, naopak s radostí pozorují, že sílí a mohutní. Bratři a sestry, pijte jen z tohoto pramene a vzdalujte se od studní s otrávenými vodami.“

Vysvětlení, proč Klimecký tak náhle odešel, najdeme v pozdějším popisu odbojové činnosti Jaromíra Klimeckého i v dopise jeho ženy Milady Klimecké: „Krátce před svou

Na dotaz ze dne 7. t.m. čís. 3031 mohu o br. Jaromíru Klimeckém z Kroměříže podati zprávy příznivé. Jmenovaný student je velmi snaživý a věci Boží oblibuje. Účastnil se pilně služeb Božích, vypomáhal v nedělní škole a pracoval také v YMCA. Je pro své povolání příští velmi zaujat a naději se, že z něho bude velmi dobrý pastýř. Povahy je milé a získávající.

Prosím, aby byl ve svých snahách podporován a aby mu byl úkol doplňující zkoušky pokud možno ulehčen. Pochází z rodiny chudé, jeho otec je obuvník, má bratra as o 2 až 3 roky mladšího, jenž se učí tuším v tiskárně nebo v knihkupectví a pak sestřičku teprve as jednoroční.

S bratrským pozdravem Jar. Urbánek, farář“

smrtí na nátlak Berounských zažádal manžel ministerstvo národní obrany o uznání jeho ilegální činnosti. A protože těžiště jeho odbojové práce mimo Beroun bylo také v Rokycanech, myslím, že archiv Rokycanova sboru by neměl postrádat informace o faráři, který 11 let na sboru působil. Rokycanův sbor miloval, v něm našel azyl, když ho gestapo honilo v Berouně.“ (Klimecká) Sám Klimecký vysvětluje důvod přestěhování stručněji: „Sám jsem byl mnohokrát vyslýchán a na gestapu ztýrán, a protože mi stále hrozilo zatčení, přestěhoval jsem se v listopadu r. 1940 jako evangelický farář na sbor v Rokycanech.“

Nyní však už laskavému čtenáři nabízíme možnost přímo zažít dobrodružství prvních let berounského sboru, viděné očima jeho prvního faráře:

Kazatelská stanice Sboru Evangelické církve a. v. u Salvátora vznikla v Berouně r. 1906. Shromáždění se konala v hostinci Na Plzeňce. Čeští evangelíci z Berouna a okolí však chtěli víc než občasná sejití, a proto začali sbírat na vlastní modlitebnu. V roce 1911 se naskytla příležitost ke koupi domu č. p. 43 na náměstí, který nutně potřeboval opravy. Koupí domu vyčerpali svou hotovost, ale vzali jsme si

hypotéku, abychom mohli dům co nejdříve upravit pro církevní potřeby.

Sborová kronika začíná rokem 1934,

psaná rukou prvního berounského faráře, Jaromíra Klimeckého:

Úvodem

„Začínám tuto kroniku psáti v létě roku 1940 po šestileté činnosti ve sboru. Léta před rokem 1934 budou muset být zpracována ve zvláštní samostatné monografii. Jde tu především o tato tři údobí:

1. Od vydání Tolerančního patentu (1781) do doby působení Daniela Molnára, 2. doba kolem přestavby sborového domu na náměstí (1912), 3. léta po Světové válce.

V prvních letech působení v Berouně bylo potřeba krajního vypětí sil, aby práce

mohla být zdolána, a nebylo ani pomyšlení na to, věnovat se přitom ještě práci archivářské. Při pohledu nazpět leccos bude již zkresleno, chvíle prvního roku nebudou se zdát tak hořké a všelijaké osobní půtky nebudou tak prudké.

Pán Bůh se k práci v Berouně přiznal a již nyní vidíme blahodárné působení sboru v městě i v krajině berounské. Prosím Pána Boha, aby jeho světlo svítilo do temnoty dnů, v nichž žijeme, a ukazovalo nám všem cestu, abychom nezbloudili.“

Jan Amos Škeřík

„Předchůdcem přede mnou byl Jan Amos Škeřík, syn evangelického faráře v Heršpicích na Moravě. Škeřík byl nesmírně nadaný člověk. Ovládal řadu orientálních jazyků a po studiu bohosloví se věnoval studiu filosofie se zřetelem k chetitštině, arabštině, staroegyptštině, hebrejštině atd. K filosofickému doktorátu si připravoval práci ze staroegyptštiny. Rozluštil a vyložil neznámý hieroglyfický nápis na pyramidě Cheopsově.

Práci duchovenské věnoval jen zlomek svého času, jsa plně zaneprázdněn studiem. Jako vikář v Praze I. u Salvátora byl pověřen organizováním sborové práce v Berouně a v jeho kazatelských stanicích v Karlštejně a v Příbrami. Náboženství sám nevyučoval. Vyučováním byla pověřena sestra Anna Vašková, pocházející ze sboru z Nového Města na Moravě. Sestra Vašková neměla potřebného předběžného vzdělání, měla jen dvě třídy

Berounské děti před modlitebnou

měšťanské školy; pro tento nedostatek přicházela do konfliktu s nadřízenými školskými úřady. Jako učitelka náboženství se však velmi osvědčila. Byla velmi pilná a svědomitá a ani v největší nepohodě nevynechávala hodiny. Učila v těchto místech: V Berouně, v Počaplech, na Svaté, v Lochovicích, v Litni, Karlštejně, na Mořině, v Hostomicích.

Bratr Škeřík uprostřed příprav ke zkouškám v lednu roku 1934 onemocněl chřipkou a anginou, ke kterýmžto dvěma nemocem se přidružil zánět pohrudnice a exudát na pohrudnici. Pro bratra Škeříka nastaly strastné dny. Nemoc se zhoršovala. Byl převezen do nemocnice Milosrdných bratří v

Praze, ale přes obětavou péči nepodařilo se lékařům hnisavý zánět zastavit. V nemoci byl navštěvován některými členy berounského sboru a osobními přáteli. Velmi nepříznivě působily návštěvy rozvedené paní Jos. Pánkové z Litně, které si posléze nemocný bratr zakázal. (Připomenouti sluší, že Josefina Pánková, velmi nehezká až odpuzující žena, nebyla docela normální).

Z přátel byl bratr Škeřík navštěvován především br. Mirko Mikoláškem a mnou. Byli jsme oba bohoslovci v posledním semestru a střídali jsme se v zastupování bratra Škeříka v Berouně. “

První dojmy v Berouně

Štít modlitebny v letech 1911-1940

„Do Berouna jsem přijel poprvé v únoru 1934. První dojmy zde byly nepříznivé. Beroun je město v průmyslovém kraji, velmi neupravené. Bylo v tom roce sychravé předjaří. Na náměstí jsem viděl budovu poměrně malou, s velmi úzkou frontou do náměstí mající vedle sebe honosné domy měšťanské. Sborový dům byl velmi sešlý.

Přímo zaražen jsem však byl sešlostí budovy uvnitř. Nejen omítka dlouhé chodby v přízemí, ale i stěny modlitebny v 1. poschodí byly otlučeny. Zdivo bylo natřeno tmavou zelenou barvou a převoskováno. Celek působil velmi ponuře. V prvním poschodí nalevo od vchodu byly dveře do širší chodby, kterou se procházelo k záchodům; tyto protože nebyly splachovací a dostatečně oddělené, zamořovaly celý prostor nepříjemným zápachem. Před bohoslužbami bylo nutno v této chodbě prodlévat, protože modlitebna byla propůjčována církvi československé k bohoslužbám.

Účast na bohoslužbách církve československé bývala značná - 100 - 150 lidí. Našich lidí chodívalo 15 - 20. Bohoslužby jsme mívali jednou za 14 dní. Při zpáteční cestě jsem se na počátku měsíce zastavoval v Karlštejně a na konci měsíce v Příbrami. Karlštejnskou stanicí vedl věrný a skromný bratr Ant.

Procházka, železničář. Často ráno pro službu se nemohl bohoslužeb zúčastnit a ve vedení stanice jej zastoupila jeho žena. Byli to bezdětní manželé, kteří obývali menší domek se zahrádkou, velkou láskou bratra Procházky, uprostřed Budňan. Bývalo zvykem pro všechny kazatele, jichž se za léta mnoho zde vystřídalo, že přicházeli k Procházkovým na kávu a kus dobré buchty, což zvláště nám mladým bohoslovcům přicházelo velmi vhod.

Začátkem léta roku 1934 bratr Škeřík dotrpěl. Pohřeb jeho se konal za veliké účasti známých z chrámu salvátorského v Praze.

Brzy po pohřbu jsem jel domů, abych se připravoval k posledním zkouškám bohosloveckým. Asi uprostřed června jsem pak dostal dopis od faráře Čapka, že bych se mohl stát vikářem salvátorským, abych 1. srpna nastoupil do kanceláře. Mým úkolem že bude práce mezi mládeží a ve filiálním sboru v Berouně. Nabídku jsem přijal. Přijel jsem do Prahy, připravoval se ke zkoušce a v dopoledních hodinách jsem úřadoval u Salvátora. Přišel jsem naráz ke vši práci. Farář Čapek měl dovolenou, nechal mne v kanceláři a odjel.

Ve dnech 8.-11. října jsem pak konal zkoušky. Dříve však, než jsem měl po nich, konala se volba vikáře v Berouně. Dálo se tak 7. října za pohnutých okolností. Členové filiálního sboru nebyli spokojeni se salvátorským vedením a funkcionáři staršovstva rezignovali. Napřed rezignoval br. Rochelt, pokladník a pak br. řed. Kubíček, kurátor. Zvolen je novým pokladníkem br. Jaroslav Bobek, nájemce velkostatku v Bubovicích a kurátorem br. Václav Rous, vrchní oficiál státních drah v Berouně. Pak je přikročeno k volbě vikáře. Volby se zúčastnilo 9 členů, kteří své lístky odevzdali na jméno Jaromír Klimecký.

Tato volba však nebyla platná, protože se konala před zakončením zkoušek a tedy před ukončením studia bohosloveckého. Filiální sbor se zavázal platit za svého faráře byt, až bude bydlet v Berouně a platit mu 400 K měsíčně. Zbytek, t.j. asi 560 K měsíčně, měl až do uspořádání dalších poměrů platit sbor salvátorský.

Nová volba byla vykonána u Salvátora koncem října. Do Berouna jsem se však nepřestěhoval ihned. Bylo nutno učinit dojednání se sestrou Vaškovou o vyučování na školách na Berounsku, protože malý plat by nebyl ani svobodného vikáře uživil. Jednání se ukázalo svízelné. Učitelka Vašková nemínila své místo opustit. V Počaplech získala učitelku Šaborovou, která mi zaslala příkrý dopis, že vyháním z místa osvědčenou pracovníci a abych se hlásil někam jinam. Měl-li jsem místo vikáře v Berouně přijmout, musel jsem překousnout tento oříšek; ujednal jsem se sestrou Vaškovou, že bude učit na některých školách ještě do 1. února 1935, ale pak že budu učit všude sám.

Mezitím jsem začal s organizováním nové práce v Berouně. Bohoslužby byly ještě stále jen jednou za 14 dní, ale vyučoval jsem již v Berouně, takže jsem přicházel do styku s lidmi.

V této době jsem se ohlížel v Berouně, kam jsem dvakrát za týden dojížděl, po bytě. Jednou jsem byl pozván sestrou Jozífkovou na oběd, a současně se mnou jednala, abych u nich bydlel. Ukazovala mi malý pokojík s kamennou podlahou, který mi chce zdarma poskytnout. Neměl jsem mnoho chuti přijmout tento byt, protože jsem dobře chápal, že budu pro sebe a

Původní interiér s lustrem

pro přípravu kázání potřebovat hodně klidu a zde jsem byl neustále v prostředí jiné rodiny. Tehdy mi přišel s návrhem kurátor br. Rous, že jeho domácí nadstrážník Samec pronajme za 120 K měsíčně pokoj. Pokoj byl velmi pěkný, a proto jsem rád návrh přijal. V sousedství bydlel br. kurátor, což bylo zvláště pro první čas mé práce v Berouně velmi důležité. Čas ubíhal a

Vikář bydlí u Samců

„V lednu jsem se připravoval k přestěhování do Berouna. Mým domácím měl být vrchní nadstrážník v pensi Antonín Samec. Byl to hovorný veselý člověk, který o mě pečoval jako o vlastního syna. Paní Samcová, po léta již nemocná se srdcem, velmi silná a málo pohyblivá, bděla nad úzkostlivou čistotou bytu. V této době jsem musel vstávat v některých dnech před šestou hodinou ranní a v zimě za tmy jsem odcházel na vlak. Nezapomněli mě nikdy vzbudit a velmi pečovali, abych měl ráno čerstvou teplou kávu. Byli oba katolíci, zbožní v běžném slova smyslu, ale velmi snášenliví a z mých pozdějších úspěchů mívali upřímnou radost. Pokojík, který jsem obýval, byl pro mne i kancelář. Ovšem inventář kanceláře byl

1935

„Od počátku svého působení v Berouně jsem si byl vědom, že napřed musíme opravit dům, v němž se shromažďujeme ke svým bohoslužbám, protože jeho stav byl prostě hrozivý. Několik věrných bratrů a sester se živým zájmem sledovalo mou činnost a věrně mě podporovalo. Byli to zejména mimo vzpomenutého již a velmi obětavého kurátora Rouse, Jaroslav Bobek, t.č. pokladník, Hugo Rochelt z Berouna, František Mareš z Černína, sestry Anna Hejlová, Věra Svobodová, obě z Berouna a především Vlasta Stehliková, choť rolníka z Chodouně. Bývalý mnohaletý pracovník ve sboru František Slezák se z počátku práce stranil. Nezpůsoboval však nikdy opozici a později, pokud mu to nemoc dovolila, ještě několikrát do sborové práce zasáhl.

přišly Vánoce. V neděli před vánočními svátky byla uspořádána odpolední dětská besídka. Při besídce se uplatnily především děti učené s. Vaškovou, jejichž přednesy a divadelní výstupy zanechaly v lidech trvalý dojem. Hra Měsíček, spojená s dětskými tanečky, byla pak ještě po letech připomínána.“

praskromný. Farář Čapek mi předal matriky filiálního sboru v Berouně, vedené od roku 1922, kartotéku, o níž jsem později zjistil, že je úplně zastaralá a chybná a po několika formulářích církevních listin pro první kancelářskou potřebu. Bylo jasné, že se bude muset investovat značnější obnos do nového sboru, aby byl zahájen jeho provoz. Situace však nevypadala po finanční stránce příliš vábně. V roce 1934 činil salár 2385, chrámové sbírky 926.45, darů nebylo a sbor se zavázal platit svému vikáři 4.800 K na plat a asi 1500 K na byt. Jen tyto dvě částky daleko převyšovaly finanční možnosti sboru. Pán Bůh nás však v našich starostech neopouštěl a ani opatrování financí nečinilo později zvláštních potíží.“

Porady členů sboru se konávaly po bohoslužbách v zadní části modlitebny. Všichni členové při nich stáli, protože jsme neměli žádných židlí. Bylo dohodnuto, že v měsíci březnu budou podniknuty tyto práce: 1) Omítnutí podle potřeby všech stěn. 2) Zrušení záchodů v prvním poschodí. 3) Zazdění druhého východu z modlitebny (do chodby k záchodům) a proměnění spojovací chodby v kancelář, za níž z vybouraných záchodů vznikne menší místnost jako registratura. 4) Zavedení elektriky do celého domu. 5) Oprava střechy. 6) Oprava domku ve dvoře. 7) Zřízení dřevníků. 8) Úprava dvora. 9) Zakoupení židlí. Podle pozdějšího účtu vyžádaly si tyto opravy částky 12.605,- K. Sbírkou mezi členy sboru podnikl především bratr Rous. Vynesla 3.956,- K. Zbytek byl

uhrazen z hotovosti, která byla na různých fondech.

Dříve, než se přistoupilo k adaptaci, bylo nutno podstoupit dvě obtížná jednání 1) s nájemníkem Pospíšilem 2) s Církví československou. Pospíšil se svou starou paní obývali přízemí domu a krám a ve dvoře domek, který jim sloužil za dílnu. Za všechny tyto místnosti platil jen 1.600 K ročně. Protože byl Vít Pospíšil starý nájemník, nemohlo mu být zvýšeno nájemné a také všechny snahy o výpověď byly bezvýsledné. Všechny nás také mrzelo, že krám Pospíšilův zvenčí vypadal jako hadrárna a nad vchodem do modlitebny nejednou vlály spodky a jiné části prádla. Po delším jednání uvolnil Pospíšil domek ve dvoře. Domek jsme pak upravili jako byt pro kostelníka. Prvním našim kostelníkem se stala sestra Jarmila Hájková, vdova po dělníku z Karlovy Huti, která se se svou dceruškou Boženkou nastěhovala do domku k 1. IV. 1935. Funkci kostelníka dříve zastávala rodina Vincourova z Církve československé, které jsme platili měsíčně 30 K. Rodina Vincencova by byla ráda sama také tu funkci přijala.

Druhé jednání, velmi obtížné, bylo zahájeno s Církví československou. Příslušníkům této církve je ve vlastním Berouně přes 5000. Je

Příbram

30. května se sešla členská schůze v Příbrami. Za berounskou filiálku se jednání zúčastnil br. Rous, kurátor a bratr vikář, jehož přivezl autem pokladník Jaroslav Bobek. Cesta autem byla podniknuta za prudkého lijáku a do Příbrami jsme přijeli téměř s hodinovým zpožděním. Bylo zahájeno ihned jednání a usneseno, že kazat. stanice Příbram bude platit Berounu 1.000,- K ročně a vikáři cestné na bohoslužby, t. j. za každou cestu 15 K. Někteří členové - především rodina Fotkova - inklinovali ke sboru v Rybníkách, kdež působil horlivý bratr diakon Černík, který obstarával po dobu dvou let práci v Příbrami a získal tu značné sympatie. Po této úpravě se vyvíjela

pochopitelné, že tak velká náboženská obec má mnoho funkcí a sama zabrala větší část dopoledne v neděli, kdy jsme i my měli mít bohoslužby. Nájem platili 1000,- K ročně. Bylo tedy žádáno, aby nájemné zvýšili alespoň na 2000,- K, a aby přispěli patřičným podílem na opravu modlitebny. Jednání vzalo však rychlý obrat, když se českoslovenští rozhodli požádat obchodní akademii v Berouně o bezplatné zapůjčení přednáškové síně pro jejich bohoslužby. Jejich žádosti bylo vyhověno a od dubna se přestěhovali z našich místností.

Oprava modlitebny i se všemi řemeslnickými pracemi byla zadána br. staviteli Martínkovi. Práce byly provedeny rychle a modlitebna vyhlížela pak daleko přívětivěji. K ozdobě stolu Páně věnovaly pak krásné pokrývky především sestra Vlasta Stehlíková a Arna Rousová. Účast na bohoslužbách znamenitě rostla, takže při výročním shromáždění bylo přítomno 96 lidí, což je počet, kterého nebylo po mnoho let, jestli vůbec kdy, dosaženo. V květnové schůzi staršovstva přišla na přetřes otázka kazatelských stanic. Bylo potřeba upravit poměr ke kazatelské stanici v Příbrami, která inklinovala k Rybníkám, přeorganizovat práci v Karlštejně a navázat styky s kazatelskou stanicí v Hořovicích. “

práce v Příbrami klidně a rostla pěkně účast na bohoslužbách (40-50). “

Konfirmanti v Příbrami 1938

Karlštejn

„S Karlštejnem byla situace horší. Bylo rozhodnuto práci zatím zastavit, protože účast na bohoslužbách bývala 5-8 lidí, ale ani ti nepřicházeli s láskou ke Slovu Božímu. Br. Procházka byl zvolen členem staršovstva v Berouně, aby byl styk s tamějšími bratřími, ale schůzí se zúčastnil jen několikrát a pak také odpadl. Ze strany salvátorské, především od pana inženýra Ursiniho bylo žádáno, abychom zahájili jednání s kazatelskou stanicí v Hořovicích o sloučení obou oblastí a vytvoření jednoho farního sboru. K jednání v květnu došlo. Před tím jsem zde vykonal kázání a s místními bratřími byl navázán potřebný styk. Do jednání však zasahovaly rušivě momenty ze života veřejného. V této době totiž měl být vytvořen samostatný politický okres Beroun, který vznikl odstřižením od okresu Hořovického. Hořovice tím zřejmě ztrácely na své prestiži a v jednání o sbor byla vedena snaha soustředit práci do Hořovic a Beroun by byla stále filiálka. To však dobře možné nebylo a tak zůstala jednání na mrtvém bodě. V období prázdnin byla kontrolována statistika, která vykazovala důkladné mezery. Viděli jsme to při rozesílání výroční zprávy, že mnoho adres bylo již dávno zrušených, někteří členové se vystěhovali, jiní zemřeli atd., takže se nám polovina zásilek výročních zpráv vrátila. Na podzim v září jsme

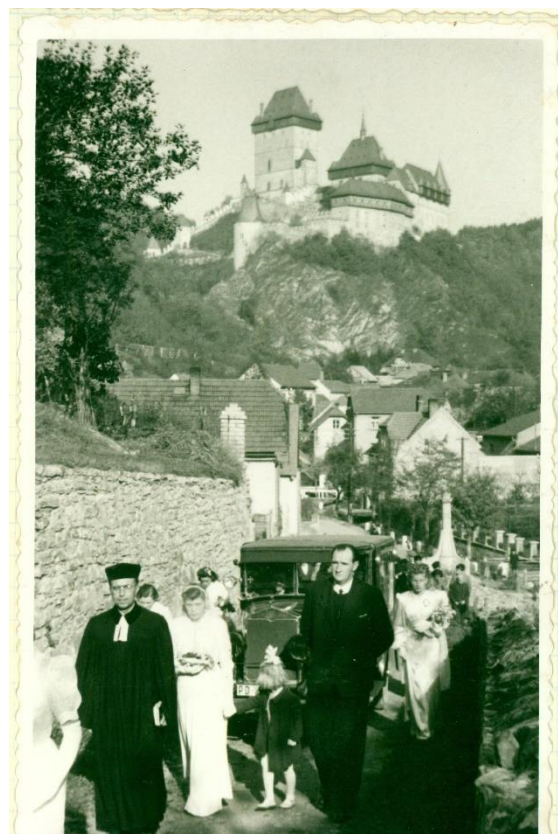
Harmonium

„Již v této době zahájeno bylo jednání o koupi nového harmonia, protože naše již bylo ve špatném stavu. K jednání byl pověřen br. Rochelt a Rous s vikářem Klimeckým, kteří koncem srpna zajeli do Prahy a v odborném závodě prohlédli harmonium z kaple hraběte

Instalace

„V této době již naléhal senior Šlechta z Benešova u Prahy, aby byla vykonána instalace vikáře. Datum instalace stanovena na 27. říjen. K instalaci přijel br. sen. Šlechta, prof.

rozeslali upomínky k placení saláru, který se nám scházel pomalu. Lidé nebyli zvyklí svému sboru platit a jejich členské příspěvky byly velmi malé. Protože namnoze pouto se sborem bylo vůbec přestřiženo, necítily žádné povinnosti ke sboru.“

Pohřeb na Karlštejně

Kolowrata, za něž chtěla pražská firma K 7000,-. Tento obnos se nám zdál příliš značný a několikrát jsme pak písemně žádali, aby nám bylo harmonium prodáno za 5000 K. Firma však na naše podmínky nepřistoupila a z jednání sešlo.“

Hrejsa, farář Čapek, kurátor Ursiny, továrník Slezák z Prahy Karlína, kazatel Kubát ze Žižkova, farář Krejčí z Rokycan, farář Měřejovský z Hvozdnice, farář Kučera z Kladna

Všechň Bůh a jeho oslava, to je program mé další práce. Bůh, o něhož se musí zápasit jako zápasit Jákob s Favel a kterého uchvátíme vírou, ten přetrvává věky. Neztrácejme dneškem hlavy. Víím, je ten dnešek těžký, rozumím jeho bolestem, rozumím chudobě, ale znovu pravím: Tohoto všeho bude jen do času, ale ty jsi zde postaven, abys vedl zápas o svou duši a o Pána Boha, který je na věky.

Závěr instalačního kázání Jaromíra Klimeckého

atd. Modlitebna byla naplněna do posledního místečka, když senior Šlechta uváděl v úřad prvního duchovního pracovníka ve sboru. Bylo vzpomínáno toho, že Beroun je vlastně toleranční sbor, který zvláštní nepřízní očekává na své osamostatnění. Po instalaci, při níž se téměř všichni hosté – bývalí to pracovníci v Berouně, kteří tu nejednou posloužili Slovem Božím – ujali slova, sešli jsme se na společném obědě v Rudolfinu, poměrně malé a velmi málo reprezentační restauraci v Berouně na Závodí. Tento oběd dobře charakterizuje situaci, v níž byl náš sbor. Byli jsme malí. Nikdo o nás nevěděl a netroufali jsme si příliš na veřejnost. Srovnám-li s tím různá reprezentační shromáždění za 4-5 let, kdy k nám s respektem přicházela široká veřejnost berounská a namnoze neevangelická, vidím nejlépe, jaký krok kupředu nastal v práci.

Z upravené budovy jsme však neměli plnou radost. V rozběhu práce se začaly ukazovat její nedostatky. Neměla byt pro svého pracovníka, místnosti pro nedělní školu a pro

mládež. Bylo by sice možno přestavět budovu v zahradě za dvorkem na farní budovu, ale proti tomu se stavěla řada bratří. Nyní se začal ukazovat mnohaletý rozkol, který byl mezi členy sboru. Jedni totiž si přáli mít dům na náměstí (zakoupen byl v r. 1912), druzí byli proti tomu a již tehdy doporučovali stavbu kostela i s farou za Plzeňkou (na roku nynější ulice Hněvkovského). Tyto dva směry se ani po úpravě sborového domu na náměstí neuklidnily a nová hořkost nastala při novém jednání o stavbu fary.

Výlet s dětmi na Karlštejn. V puntikátých šatech Květa Tomášová, v pozadí zamilovaný pár.

Ohlásil jsem, že se hodlám oženit v zimě tohoto roku, což se také stalo 30.XII. Oddavky jsem slavil v Bělém u Police nad Metují. Oddáni jsme byli br. far. Miřejovským, mým nejlepším přítelem. Sňatek ovšem vzbudil pozornost, jak už to bývá u farářů, u celého sboru, ale má žena byla pak přijata všude s porozuměním. Byl jsem vždycky toho názoru, aby žena faráře příliš nezasahovala do činnosti sboru, a také moje manželka žádnou funkci ve sborové práci nepřijímala, ač se všeho účastnila horlivě. Byt jsme si našli u Kačirků na Závodí. Byl to byt vcelku pro faráře naprosto nevhodný, ale v prvním čase jiný nebyl k nalezení a sbor na placení dražšího neměl. Roční nájemné v tomto domě bylo 2800,- K a bydleli jsme tu asi půldruhého roku.“

Jaromír Klimecký oddává

Stavba

„Ke konci roku přece jen zvítězil názor, že bude nejvhodnější postavit nový sborový dům, v němž by byla modlitebna i fara i potřebné místnosti pro mládež. Mělo se především usilovati 1. o stavební místo, 2. o prodej domu na náměstí, 3. o levný úvěr, především u Synodní rady, který by nám umožnil stavbu uskutečniti. Se vším byly daleko větší obtíže, než jsme se zpočátku domnívali.

Beroun ve svém centru nemá nezastavěných ploch, které by se hodily pro veřejnou stavbu. Přicházelo pak v úvahu několik míst 1. u městské váhy, kteréžto místo však mělo několik majitelů (obec, cukrovar, soukromník Houška), 2. za Kohnovým statkem byla parcela 96 sáhů, která se nám zdála malá, 3. za Litavkou část polí rolníka Houšky, který je nechtěl prodat, 4. parcela u řeky disponenta Houšky, která však byla vzdálená frekvenci, 5. parcela správce nemocnice Eisenhammera, která je u cesty k nádraží.

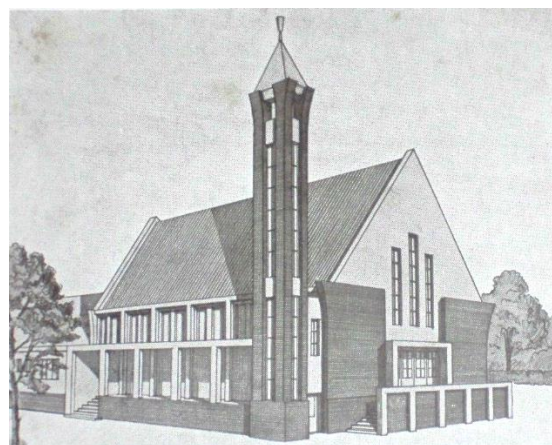
V prosinci se vypravil vikář Klimecký s kurátorem do Prahy na Synodní radu. Jednali jsme se synodním seniorem Dr. Josefem Součkem, který nám přislíbil na stavbu bezúročnou zápůjčku 30 – 40.000,- Kč. Jednání s továrníkem Slezákem v Karlíně, rodákem berounským, nevedlo k cíli. Slezák si přál,

1936

„V tomto roce se sbor značně zkonsolidoval. Zaznamenáváme také první přístupy a víme, kam až sahá oblast našeho sboru. Teprve po delší době jsem si uvědomil, že berounská filiálka byl vlastně nepohodlný appendix sboru salvátorského, který se protahoval všemi směry. O sboru vlastně nebylo řeči. Byla to ohromná diaspora v pěti politických okresech, jejíž členové nepociťovali namnoze potřebu se scházet ke společným shromážděním a jejich evangelické povědomí bylo pramalé. Své finanční povinnosti buď vůbec vůči sboru neplnili, anebo jen velmi liknavě a neradi. Bylo úspěchem roku 1935, že bylo na saláru vybráno 5.056,- Kč. Ale k

abychom zůstali na náměstí. V tom případě slíbil, že sboru dá dar 5.000,- Kč, jinak že nedá nic. Na tomto stanovisku setrval.

Byli jsme si stále vědomi toho, že při nynějším nedostatku místností se nemůžeme dostatečně věnovat výchově dětí v nedělní škole. Nedělní škola byla založena teprve v tomto roce a byla vedena především bratrem JUC Janem Jarišem, jemuž vypomáhaly studentky Lída Kastnerová a Hanzi Köhlová. Děti se rády účastnily programu a v období vánočním si připravovaly besídku.“

Návrh kostela architekta Lyera

rovnováze sboru jsme potřebovali alespoň 15.000,- Kč. Bylo potřebí mnohdy velké trpělivosti, když přicházely na upomínky za nezaplacený salár hrubé dopisy. Uvědomit si musíme ovšem, že to byla krize po všech stránkách. Mezi lidmi byla veliká nezaměstnanost, dělníci v okolí Mořiny v lomech a v Králově Dvoře v železárnách namnoze nepracovali a sboru nemohli ani ničím přispívati. Zámožnější nepokládali za potřebné se pro svůj sbor zvláště exponovati. Radikálním zásahem by se nebylo nic udělalo, spíše by se byla situace jen zhoršila. V této době jsem navštěvoval hodně naše rodiny. Pastorační činnost jsem konal mezi chudými i zámožnými v

Konfirmace 1936 – farář Klimecký, kurátor Rous a 20 konfirmandek a konfirmandů

Berouně i v diaspoře. Často jsem také navštěvoval nemocné v nemocnici. Soustředili jsme se na stavbu a v prvních měsících jsme se po mnohém jednání dohodli na tom, že zakoupíme parcelu od správce nemocnice Eisenhammera v celkové rozloze asi 380 sáhů, z nichž asi 80 mělo připadnouti na veřejný statek. Parcela měla stát asi 28.000,- Kč, přičemž jsme na sebe brali závazek, že zaplatíme všechny převodní poplatky. Jednali jsme se sborem salvátorským o půjčku na tuto parcelu. Žádosti naší bylo vyhověno a u JUDr Letniského v Praze II. ve Školské ulici jsme sjednali dlužní úpis, který měl být podle vložen jako hypotéka na naši nemovitost. Sbor salvátorský nám pak zapůjčil 40.000,- Kč na 4% úrok. Kupní smlouva byla projednávána u JUDr Václava Průchy, kamž se dostavil i farář Stanislav Čapek, kdež nám příslušnou částku vyplatil.

Když jsme měli parcelu, snažili jsme se rychle získat kupce na dům na náměstí a vypracovat projekt novostavby chrámu.

Provizorní projekt, který se stal základem pro další práci, nám vypracoval stavitel Martínek. Člen staršovstva, bratr Bohumil Rokta, nám doporučil svého známého Jana Lyera z Roztok u Prahy, který se s velkou láskou pustil do práce a podle našich finančních možností navrhl několik možností řešení. Architekt Lyer náš sbor několikrát navštívil a věnoval se práci s velikou láskou. Z jeho práce vyšlo několik pozoruhodných návrhů, z nichž

některé přikládám, aby bylo patrné, o jaké dílo nám přitom šlo.

V tomto roce se prohlubuje činnost sborová. Od září jsou ve středu večer konány biblické hodiny. Zpočátku se konaly v kanceláři našeho sboru. Účast na nich byla malá – 10-15 lidí, z poloviny z Jednoty československé. V tomto roce byli probíráni proroci, především Izajáš.

Biblické hodiny se konaly nepřetržitě až do jara roku 1937. I když nelze říci, že by skončilo první jejich období skutečným úspěchem, ukázalo se při nich nicméně, kteří jsou nejuvěrnější členové tohoto sboru, a na ty pak jsem se v dalších letech spolehl.

V tomto roce se začala ve vsi tichosti organizovat práce na Svaté. Duchem hybným všeho konání zde byl br. Alfréd Marek, ač popud k práci nedal. Popud vyšel od bratra Václava Mareše, více než sedmdesátiletého, který mě pozval, abych u něj v č. 27 vykonal bohoslužby. Vypravil jsem se tedy v zimě tohoto roku na Svatou, kde se v č. 27 sešlo asi 18 bratří a sester a zahájili jsme zde práci. Příště se nás sešlo ještě víc a v jarních měsících jsme se sešli s bratrem Machem, jehož jsme požádali, abychom směli konat své shromáždění v krásných křivoklátských lesích. Účast na bohoslužbách, které se konaly jednou za měsíc, velmi vyrostla a zanedlouho se začali hlásit první, kteří přistupovali do církve. Svatá měla pověst mezi zdejšími lidmi jako Moskva. Obyvatelé, většinou dělníci v lesích, anebo horníci, kteří kopali rudu, byli politicky krajně levě orientováni a k církvi neměli žádného vztahu. Byli to většinou bývalí katolíci, kteří však z církve vystoupili. Ale jakoby se rozpomínali na chvíle, kdy Svatá byla zcela evangelická, poznenáhlu se vraceli k víře svých otců.

Ve sboru bylo stále více voláno po evangelizaci a s klidným svědomím mohu říci, že jsem dělal vše, co bylo v mých silách. Vzpomínám si, že jsme například na Svaté uspořádali cyklus informačních přednášek o dějinách a o učení církve, které se konaly večer ve čtyřech hostincích na Svaté. Účast na večerech bývala kolem 100 lidí.

V Berouně jsme začali pořádat evangelizační cykly a začali jsme zvát hosty. V tomto roce u nás přednášel především profesor Husovy fakulty Bednář, farář sboru nuselského Jaroslav Dobiáš, farář z Hvozdnice Jan Měřejovský a farář salvátorský, Stanislav Čapek.

V květnovém čísle časopisu Hus vyšel informační článek o Berounu s fotografií kostela. Štoček, darovaný nám časopisem Hus, jsme rozeslali po církvi ve prospěch stavebního fondu. Také Hus nám dovolil dát do celého čísla složenky, na něž nám přišlo mnoho darů. Celkem jsme takto získali 2110,- Kč.

Křivka saláru stoupla v tomto roce z 5000,- na 7.756,- Kč. Není to sice rapidní vzrůst, ale máme doklad toho, že sbor není mrtvý, ale stále čilejší a pro mne je to další povzbuzení do práce.“

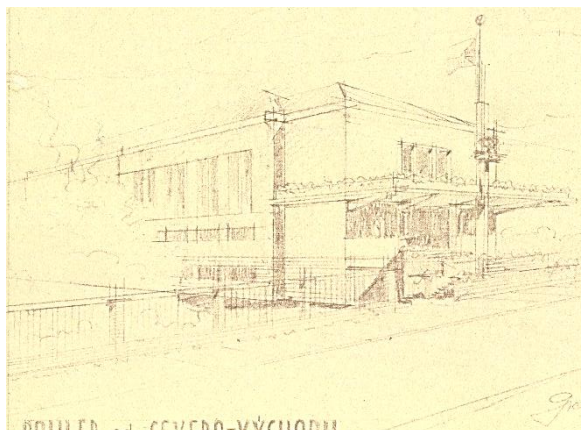
1937

„Teprve tento rok znamená plně rozvinutí sborového života. Nejistota, pokud se týká stavby, trvá dál. S architektem Lyerem je znovu a znovu jednáno a na zálohách na práce je mu zapláceno 2000,- Kč. V této době v církvi se odvažuje znamenitých staveb farář Machotka z Plzně, který z nepatrné sborové hotovosti finanční vhodnými zápůjčkami získal potřebný kapitál a vybudoval celou řadu stavebních objektů. Pozvali jsme si faráře Machotku k nám, aby nám poradil v našich starostech. V kázání nás povzbuzoval k horlivosti v díle, které jsme si předsevzali, a ve schůzi staršovstva prohlédl všechny projekty, které jsme měli po ruce, a všechny také ihned zavrhl jako nevhodné. Současně nám doporučil, abychom se obrátili na plzeňského stavitele Gschwindu, ten že nám vypracuje nejvhodnější projekt. S Gschwindou

Husova oslava 1936

jsme jednali. Nabídli jsme mu za náčrtky 2000,- Kč, ale to, co jsme dostali, bylo tak nemožně nevkusné, že se nenašel ani jediný člen, který by byl pro tento projekt. Celý způsob jednání stavitele Gschwindu s námi byl krajně nesořaditelný a sbor zbytečně vyhodil 2000,- Kč.

Nemožně nevkusný návrh stavitele Gschwindy

V plné práci nás zastihla bolestná ztráta. Milý náš bratr kurátor Raus po vykoupání v městských lázních, šel se ohřát na předjarní sluníčko koncem března na kopec Ostrý nad Berounem. Sluníčko, které tenkrát krásně svítilo, jej přivábilo k tomu, že se posadil na lavičku, jak měl ostatně již mnoholetý zvyk tak činiti. Druhý den onemocněl na zápal plic a za několik dní po velikém utrpení zemřel. Pohřeb jeho se konal z modlitebny našeho sboru na Velký pátek 26. března o 3. hodině odpoledne za veliké účasti členů našeho sboru i veřejnosti berounské. Sbor osiřel a musel hledat nového kurátora. Zesnulý Václav Raus byl prostý člověk. Vyšinul se z prostého brzdaře na přednostu stanice. Byl to člověk umírněný, který se vyhýbal sporům, ale na svém, o čem byl přesvědčen, že je to pravdivé, stál, a také ze svého evangelictví nikdy neslevil.

Prožíval jsem tenkrát krajně napjatou dobu. Počátkem března jsme se přestěhovali do státních domů (Beroun II 612), kde byl o hodně lepší a hlavně větší byt, než ten, který jsme dosud obývali. 3. března se nám narodilo první dítě – Věra - v Praze v Zemské porodnici. Děťátko nám nadělalo v prvním čase mnoho starostí, bylo těžce nemocné a žena s ním prožila první měsíc na klinice v Praze.

Milada Klimecká s dětmi – Věrou a Jaromírem (1940)

Staršovstvo jednomyslně zvolilo novým kurátorem br. ředitele Josefa Kubička z Berouna. Br. Kubiček se zpočátku zdráhal volbu přijmout, a když jsem jej navštívil, vzpomínal na

práci, kterou již konal a na to, jak malého vděku se dočkal od faráře Stanislava Čapka. Na staré hněvy však bylo zapomenuto a br. Kubiček, rodák ze sboru v Hořátvi, volbu přijal. Pro sbor jeho kurátorství znamenalo mnohý užitek. Jako ředitel peněžního ústavu má velmi reprezentativní vystoupení, jehož jsme potřebovali. Drobní lidé si někdy stěžovali na jeho aristokratické chování, které se jim zdálo příliš chladné a málo bratrské. Ve skutečnosti je to člověk srdečný a svému sboru slouží věrně.

Přípravné práce ke stavbě uvázly na mrtvém bodě. Hlavní překážkou prodeje domu byl náš nájemník Pospíšil, chráněný před vystěhováním ochranou nájemníků. Několikrát došlo ke sporu i u soudu, kde nám znovu a znovu sliboval, že byt vyklidí. Ale když opravdu mělo dojít k vyklizení, vždy našel novou výmluvu a byt i kram obýval dál. S Pospíšilem byl dům téměř neprodejný.

V této době nám nastalo ještě jiné trápení. Soused lékárník usiloval o to, aby získal naši zahradu o výměře asi 15 x 15 m. Tuto zahradu jsme však nemohli v žádném případě odprodati, protože bychom tím znehodnotili vlastní nemovitost. A tu si lékárník Hořínek usmyslil, že zeď, která sousedí s jeho nemovitostí, není naše, ale jeho a že jsme ji povinni po celé délce vykoupit. Spor byl vyřizován u soudu, kdež nás zastupoval Dr. Václav Průcha a protáhl se ještě do následujícího roku.

Práce vůčihledně přibývalo. V tomto roce jsme podnikli četné intervence u Ministerstva školství a na Zemském úřadě ve věci systemizování místa duchovenského v Berouně, abychom dosáhli co nejdříve úplné samostatnosti. Ve věci nastal obrat, teprve když za onemocnělého seniora Šlechtu převzal zastupování K. P. Lanštják, farář v Praze – Žižkově I. Po smrti seniora Šlechtly byl pak Lanštják zvolen velkou většinou seniorem pražského obvodu. Lanštják podnikl ihned potřebné intervence na Zemském úřadě a na Ministerstvu školství a ke konci roku jsme věděli, že v nejbližších měsících můžeme očekávat, že bude vyřízena systemizace místa duchovenského, po níž bylo možno žádati za

zřízení farního sboru. Sbor salvátorský byl již netrpělivý a nechtěl na dlouhou dobu platiti berounského vikáře. Vývoj však nebylo lze natolik urychlit, aby v několika málo měsících bylo přeskočeno to, co bylo zanedbáno v mnoha minulých létech. Z nejistého postavení Berouna rostla i animozita proti Salvátoru a začal se vytvářeti stav, který neprospíval žádné straně.

Křivoklát

Do této doby spadá pak žádost kazatelské stanice Křivoklát o přifaření k Berounu. Křivoklát byl obstaráván bohoslužbami ze sboru v Kladně. Kladenský farář Kučera pak s velikými nesnázemi obstarával tuto kazatelskou stanici, a je přirozené, že přicházel pro velmi nevhodné spojení nepravidelně. Křivoklátská za vedení především br. Malečka se domáhali toho, aby patřili k Berounu, odkud bylo spojení daleko snazší. Jednání křivoklátských bylo úspěšné, zvláště když po odchodu faráře Kučery z Kladna na Smíchov se nikdo o kazatelskou stanici Křivoklát nestaral. Zajížděl jsem pak po několik let pravidelně do Křivoklátu, ale jak se ukáže v pozdějších létech, nebyl ani Beroun jejich trvalým mateřským sborem. Práci křivoklátskou

organizoval bratr Josef Maleček se svou horlivou manželkou, bývalou to učitelkou náboženství v Hořicích. Sestra Malečková vedla ve svém domku také nedělní školu. Náboženství tu po dvě léta až k dosažení doktorátu vyučoval br. JUC. Jan Jariš.

14. září tohoto roku odvolal od nás Všemohoucí Hospodin na věčnost prvního presidenta republiky T. G. Masaryka. Prožívali jsme všichni hlubokou bolest nad ztrátou tohoto muže, který byl prorokem svého lidu. Zúčastnit jsem se spolu s jinými duchovními v taláru pohřbu T. G. Masaryka. Duchovenstvo naší církve stálo v dlouhém špalíru na Staroměstském náměstí před sochou Husovou. Ve smutečním průvodu byla naše církev zastoupena náměstkem synodního seniora Kamilem Nagyem; synodní senior Souček se pro stáří a chorobu pohřbu neúčastnil. Na hřbitově v Lánech, kamž byl pan president pochován, se účastnil rozloučení za naši církev prof. Dr. Žilka a farář Zdeněk Široký. Nad hrobem Masarykovým četl kazatel Jednoty českobratrské J. Urbánek, který žil s Masarykem v dlouhém přátelství, žalm 23, Zjevení Janovo 22. kap. a modlil se Otčenáš. Matriční záznam Masarykův je na farním úřadě českobratrském evangelickém v Kladně.

Sbor náš pak vzpomenu památky Masarykovy spolu s jinými církvemi (Československou, Jednotou českobratrskou, Izraelskou náboženskou obcí) smuteční tryznou, při níž mluvil profesor Žilka v sále u Tří korun za účasti více než 800 lidí.

V tomto roce neustále pokračujeme ve své činnosti evangelizační. Osvědčilo se nám, že jsme pořádali cykly obyčejně čtyř večerů. Zásadně jsme se drželi středy, aby tento den byl vyhrazen neustále pro náboženské vzdělávání. Přednášky jsme plakátovali. Názvy cyklů byly: Věřím v Boha, Vím, komu jsem uvěřil, České hlavy atd...

Přednáškami a kázáním Slova Božího nám v tomto roce posloužili: senior K. P. Laštják, farář Stanislav Čapek, farář Jan Měřejovský z Hvozdnice, Dr. Adolf Novotný z Krabčic, Karel Machotka, farář v Plzni, Miroslav Krejčí, farář v Rokycanech, profesor

Jindřich Kubiček z Ministerstva školství v Praze. Mimo to kázali u nás profesori Husovy fakulty v Praze Dr. František Žilka a Dr. František Bednář. V máji jsme pořádali cyklus "radostný člověk", který byl zakončen koncertem pěveckého sboru Blahoslav z Prahy. Průměrná účast na večerech byla asi 100 lidí. Večer Blahoslava, na který jsme vybírali vstupné po dvou korunách, si vyžádal režii 600,- K - z toho bylo zaplaceno 500,- K zpěvákům za autobus. Koncert se konal v období silných vojenských příprav, kdy se očekával válečný stav. Právě ve chvíli, kdy lidé přicházeli do modlitebny, byl nařízen letecký poplach (cvičení). Toto cvičení spojené s úplným zatemněním ovšem velmi porušilo důstojný ráz večera.

Vojenský pohřeb

V tomto roce se při bohoslužbách ustavuje služba varhanická, kterou na sebe vzala za malou odměnu 300,- K rodina Rocheltova, t.j. Hugo Rochelt a jeho dcera Helenka. Hugo Rochelt je známý berounský muzikant, oblíbený i v jiných hudebních kroužcích a dirigent příležitostných orchestrálních sdružení v Berouně. Již jako chlapec utekl v šestnácti letech z domova a živil se hudbou u opery v Olomouci, později získal místo korepetitora u Národního divadla v Praze. Zde byl nalezen svým otcem, váženým hostinským u Modré Hvězdy v Berouně, a donucen přijmout úřednické místo. V nynějších letech je zaměstnán jako účetní u dřevařské firmy Francl. Lásku k hudbě ani za léta neztratil. Tuto lásku zdědila také jeho dcera Helenka, která projevuje od nejútlejšího dětství vážné hudební nadání. Do této bylo obstarávání hry na harmonium svěřováno nahodile sestřám -

paní Libuši Boučkové a slečně učitelce Miluše Boučkové, které hrály velmi slušně, ale málokdy. Po pravidle jsem se však obracel s prosbou na paní Věru Svobodovou a Annu Hejlovou. Obě ochotně vždy vyhověly, ovšem jejich hra nebyla bez kazu.

Rodina Rocheltova se o sbor zajímala opravdu poctivě. Sestra Libuše Rocheltová, manželka Hugo Rochelta, se stala po bratru Bobkovi pokladní sboru. Bratr Jaroslav Bobek je jedním z těch, kteří těžce nesli špatný stav sboru a starali se upřímně o to, aby byl do Berouna povolán samostatný duchovní pracovník. Sám v této věci několikrát psal do Prahy faráři Čapkovi. Byl pokladníkem sboru a první zavedl pořádné účetnictví. Nemůže se říci, že snad tu byly v minulých letech nějaké nepořádky, ale sborovému finančníctví scházela odbornost. Bratr František Slezák, rolník a povozník v Berouně (III. č.p. 105), měl o sbor ovšem nemalou zásluhu, když po léta dělal předsedu, pokladníka, kostelníka a kde jakou funkci. Byl to prostý člověk, který ovšem neměl kvalifikaci účetního, ale pokladnu míval v pořádku. Přestože to nespadá do těchto rádků, je nutno připomenout velkou práci, kterou br. Slezák po léta v Berouně konal. On se v létě 1912 nejvíce staral o adaptaci sborového domu a mnoho dnešních farářů dosud rádo vzpomíná na pohostinnost této rodiny. Když se pak sbor nyní rozhodoval opustit dům na náměstí, byl proti tomuto plánu. Nečinil sice žádných těžkostí v nových plánech, ale další práce na sboru se už neúčastnil. Pokud mu to nemoc dovolovala, přicházel občas na bohoslužby a se mnou je v přátelském poměru. Sám jsem již vícekrát bratra Slezáka i jeho rodinu navštívil. “

Konfirmandi v Příbrami 1938

„Začátek tohoto roku byl posvěcen modlitebním týdnem. Modlitební týden mícháme společně se sborem Jednoty československé. První tři večery se konají v naší modlitebně, druhé tři večery ve sboru Jednoty na Závodí. Účast na těchto večerech bývá 40 - 60 účastníků. V letošním roce večery řídili u nás: Jaromír Klimecký, Dr. Josef Becka, farář Církve československé Ladislav Král; na Závodí Dr. Josef Becka, JUDr. Josef Stárek, okresní soudce a Jaromír Klimecký.

Již na sklonku minulého roku oznámil nám farář Pfaninger – Bodmer ze Senzach ve Švýcarsku, že náš sbor obdrží pro své chudé členy zásilku šatstva a prádla. Jednalo se asi o 50 kg staršího mužského, ženského a především dětského prádla a oděvů. Zásilka přišla až počátkem tohoto roku a byla rozdělena nejpotřebnějším našim rodinám.

Také tento rok znamenal pro nás kromě zisků i ztráty, a to velice bolestné.

Napřed se zmiňuji o dvou úmrtích církevních pracovníků. 9. ledna po velikém utrpení zemřel Jaroslav Jiskra, správce Husova domu v Praze. Úmrtí bylo oznámeno naší veřejnosti rozhlasem. Jaroslav Jiskra byl výjimečný člověk. Byl ustanoven správcem Husova domu v Praze. Husův dům byl původně dvoupatrová budova, v níž bylo plno nájemníků chráněných před vystěhováním zákonnou ochranou. Ke všemu přízemí tohoto církevního ústředí mělo Količovu vinárnu, kterou nebylo možno vystěhovat. Bylo potřebí mnohaletého úsilí, než se všichni nájemníci vystěhovali. Dnes má Husův dům 5 poschodí do Jungmannovy ulice (v Praze II) a 4 patra v zadním traktu. Je to krásná reprezentativní budova, postavená také na zdravém finančním základě. Nacházejí se zde, mimo ústředních úřadů církevních, redakce časopisů, ústředí sociální péče, pohostinské pokoje, Husova studentská domovina, dívčí internát, museum, přednáškové sály atd. O uskutečnění tohoto díla se zasloužil Jaroslav Jiskra způsobem vynikajícím.

Berounský sbor bude vzpomínati tohoto bratra více, než ostatní. Jaroslav Jiskra byl

zaměstnán jako správce kanceláři Ministerstva spravedlnosti, ale byl velmi nadán jako kazatel a ve svých volných chvílích rád pročítal bibli Páně a připravoval se ke kázáním. A tak po dlouhou řadu let dojížděl do Berouna a sloužil zdejší filiálce kázáním Slova Božího.

Počátkem června utrpěla církev novou ránu úmrtím Dr. Josefa Součka, prvního synodního seniora Českobratrské církve evangelické. Souček vyrostl v reformované části církve a reformační zásady snažil se i nadále uplatnit. Byl schopný a přísný organisátor a pokládal za důležité uvést v létech popřevratových především církevní administrativu do náležitého pořádku. Pro přestupové hnutí v roce 1920, které se obrátilo zčásti k naší církvi, neměl valného smyslu, což mu bylo z řady stran vytýkáno. Také v poměru vůči církvi Československé byl chladný. Vytýkal jí dogmatickou nejasnost. Svou církev vedl v přísném učení. Sám se klonil ke krajní ortodoxii a ostatní směry dobře nesnášel.

Synodní senior Josef Souček

Dříve, než budu psáti o velmi závažných událostech, jimiž jsme byli všichni postiženi,

napišu několik slov o administraci ve věci systematizace místa duchovenského. Žádost, kterou jsme poslali téměř před třemi léty

Nově opravená budova

Ministerstvu školství, proběhla mnohými instancemi a kanceláři a byla mnohokrát doplněna. V minulém roce se ujal naší věci senior Lanštyák a v dubnu nám bylo oznámeno, že od 1. 3. 1938 získává náš sbor systematizaci duchovenskou. Od této systematizace je pak jen krůček k tomu, aby náš sbor byl prohlášen za farní. 9. května byla vykonána volba prvního vikáře zdejšího sboru. Volba roku 1934 vlastně neměla právní podklad, protože v Berouně nebylo systematizováno duchovenské místo a tak jsem byl až do této doby vikářem salvátorským. Usneseno současně žádati o zřízení farního sboru a příslušné žádosti měly býti urychleně zaslány Synodní radě.

Tenkrát se schylovalo k válce. V květnu byla nařízena částečná mobilizace a na všech stranách bylo cítiti nervozitu. Naše přípravy ke stavbě uvázly na mrtvém bodě. Dům jsme neměli prodaný, nájemník Pospíšil se nám nevystěhoval a stavební materiály rapidně stoupaly v ceně. Viděli jsme, že budeme muset od stavby upustiti. Ve zchátralém domě jsme však nechtěli zůstat a rozhodli jsme se tedy, že nájemníku v krámě musí se zvýšiti nájemné, které se normálně platí, krám musí být náležitě opraven, fasáda domu přizpůsobena potřebám církve. Úprava domu byla svěřena architektu Janu Slavíkovi, který nám dal velmi vhodný návrh, který snižoval výšku úzkého domu, štítová zeď byla rozšířena a opatřena

sgrafitovou kresbou a přízemí domu obloženo dlaždičkami Roks. Staré portály, které obkládaly vylámanými boky celou frontu domu, byly strženy a modlitebně a jejímu vchodu věnována polovice frontální části domu, železné portály o třetinu sníženy a zasunuty o 30 cm dovnitř hlavní zdi. Chatrné dveře do chodby nahrazeny silnými dubovými se železným kováním. Na kování byl navařen beránek, staré to znamení českých bratří, který byl dílem akademického sochaře Palečka. Práce pokračovaly přes měsíc červenec a srpen. Sgrafitovou kresbu navrhl akademický malíř Antonovič a provedl ji se sochařem Zdeňkem Dvořákem. Po opravě se nám ukázalo, že dům

je pěkný, že však bude nutno co nejdříve vybudovati faru, která by byla postavena podle původního plánu v zahradním traktu budovy. Letošní rok se však nezdál v žádném případě ke stavbě vhodný. Vše se schylovalo k událostem krajně vážným.

Pamětní nálepka

V červnových a červencových dnech tohoto roku se konal 10. všesokolský slet. Sokol pro nás není jen tělocvičným spolkem. Jeho výchova byla položena na mocném základě mravním a zásady této výchovy jsou odvozeny od učitelů husitských i českobratrských a z moderních především od Masaryka.

V minulých letech jsme konávali společně s Církví československou a s Jednotou českobratrskou společné oslavy Husovy na náměstí. K oslavám jsme se řadili v Šerchově ulici a průvodem jsme šli na náměstí. V letošním roce jsme uspořádali Husovu oslavu na náměstí spolu s osvětovým sborem. Přednášel zde slovenský evangelický farář Vojtech Hruška ze Sučan. Srovnal slavnou historii Jana Husa a ukázal na bezcennou legendu o Janu Nepomuckém. Vřelými slovy hovořil o sbratření Čechů a Slováků. Přednášel v slavnostním sokolském kroji a ještě po létech je na Hrušku vzpomínáno. Pak přišlo září a naše mobilisace. Po ní přišlo bolestné trhání těla naší vlasti a

vytvoření samostatného sudetského území přičleněného do Německé říše. V této době k nám přišlo mnoho evakuovaných lidí. Byli to všelijací nešťastníci, Češi i Němci. Namnoze přišli o všechno své jmění a své zaměstnání, a pokud byli evangelíci, hledali útočiště na našem farním úřadě. Pomáhali jsme jim z vlastních prostředků, pak z prostředků sebraných především v Anglii, ale přirozeně na všechnu tu bídu to nestačilo. Je přirozené, že mezi skutečně nešťastnými přicházeli také ti, kteří se štítili práce a kteří využívali obecného zmatku k všelijakým podvodům. Mezi ně pro výstrahu budiž jmenován Jiří Haderer, 46 krát trestaný a evakuovaný z Košic. Přišel se svou ženou z tábora uprchlíků v Berouně, z komunistického domu u Litavy a dožadoval se podpory. Z církevních prostředků mu skutečně byla udělena podpora, takže po několik měsíců pobíral po dvou stech korunách. Nikdo neznal jeho minulost a pohyboval se tu klidně. Jeho žena byla stížena těžkou epilepsií. Starý hříšník zde nedělal dlouho dobrotu, za krátkou dobu začal páchat podvody, ale protože se musel hlásit někde v Sudetech, zmizel beze stopy. Jeho žena byla vzata do léčení v Bohnicích. Jednou byla stížena hrozným záchvatem při bohoslužbách, ale od té doby mezi nás nepřišla. Když byla odvezena do Bohnic, všichni jsme si oddechli. Odtamtud mi několikrát psala a úpěnlivě mě prosila o pomoc. Nevěděl jsem si rady, po rozmluvě s lékařem Dr. O. Loewym jsem ji neodepsal. Byla to jedna z mých nejsmutnějších zkušeností jako duchovního.

V tomto roce v září narodil se nám syn Jaromír. Věra teprve začínala běhat a domnívali jsme se, že bude lépe, narodí-li se dítě, které jsme očekávali, u matky manželčiny, v Bělé u Police nad Metují. Slehnutí šla žena do Police – do útulku pro rodičky – těsně na hranice s Německem, několik dní před naší mobilisací. Když bylo hošíkovi týden, rychle jsem jej za velikých útrap - především pro mou ženu – odvázel do Berouna. Pán Bůh nám dal milost, že jsme i tuto zkoušku přestáli dobře. “

Klmeckého zápisy v kronice jsou doplněny ještě čtyřmi stranami fotografií s texty, vepsanými zřejmě Klmeckého nástupcem, bratrem farářem Ladislavem Blechou. Fotografie ilustrují Klmeckého velké aktivity na poli církevní práce, které na sklonku svého života hodnotil slovy: „*Chválu si nezasloužím. Myslím si, že je mnoho bratří, kteří vykonali lepší práci, než jakou jsem odevzdal své milované církvi já a nic se o nich nenapsalo. Co jsem vykonal, bylo jen z milosti Boží. Bez nadsázky mohu jen říci, že jsem se celý život dřel...*“ a „*dá-li Pán, mohl bych se za měsíc vrátit do práce, do té práce, kterou jsem konal celý život upřímně rád.*“

Množství nerealizovaných návrhů nového kostela proti tomu ukazuje, oč také Jaromír Klmecký usiloval, a co se mu nezdařilo: Postavit v Berouně evangelíkům velký a moderní kostel. S odstupem mnoha let, když vidíme současný stav mnoha tehdy moderních kostelů, a porovnáme ho s velikostí berounského sboru, můžeme být rádi, že ke stavbě nedošlo. Klmecký věnoval berounskému sboru šest let svého života – a tento sbor se stal jeho první farářskou láskou. Ve sboru se na něj také

Bratři, sestry
a všichni moji milí přátelé,

loučím se v těchto dnech s českobratrským evangelickým sborem v Berouně, abych se ujal práce ve sboru v Rokycanech. Dříve než odejdu, chci si s Vámi aspoň v duchu ruku podat a poděkovat Vám za přátelství a za lásku, kterou jste mi usnadňovali splnit těžký úkol duchovního správce zdejšího sboru.

Budu rád vzpomínat na naši tichou modlitebnu, v níž vyrazil nejednou čistý pramének živé vody, který dával sílu unaveným, slabým a pokořeným. Ten pramének vyvěrající ze skály Božího Slova neumdlévá, naopak s radostí pozoruji, že sílí a mohutní. Bratři a sestry, pijte jen z tohoto pramene a vzdalujte se od studní s otrávenými vodami.

Buďte a zůstaňte věrni Pánu Bohu i ideálům, zvěstovaným reformačními otcí této země. Pokoj Boží haj a ostříhej Vašich srdcí.

Buďte s Bohem.

Váš Jaromír Klmecký,
farář

Beroun, listopad 1940.

BOHOSLUŽBY na rozloučenou se budou konati v neděli 10. listopadu 1940 v modlitebně v Berouně o 9. hodině ranní

Josef Seifl, Beroun

Dopis na rozloučenou

dodnes s láskou vzpomíná. Byl to však teprve počátek Klmeckého celoživotní farářské kariéry, kdy sloužil církvi jako nadaný pastor skoro až do své poměrně brzké smrti – ještě deset let v Rokycanech a dvacet sedm let v Plzni.

Z kroniky sboru ČCE v Berouně

Rodina Klimeckých

Odchodem z Berouna do Rokycan Jaromír Klimecký se svou odbojovou prací nepřestal, věnoval se jí až do konce války a výrazným způsobem se podílel na převratu v Rokycanech. Připomeňme si toto období několika různými dobovými texty, seřazenými v chronologickém pořadí.

Pohřeb Jaroslava Tytla

26. květen 1944

„Rodina vrátného městské válcovny Tytla (jednonohý invalida) dostala dnes telegrafickou zprávu, že v Novém Vídeňském městě byl při náletu zabit jejich 26 letý syn Jaroslav Tytl, který po zastavení válcovny byl se svými 2 bratry přikázán do Rakouska na práci. Při náletu odjížděl se společníky autobusem do bezpečí, autobus však dostal plný zásah bombou a všichni byli zabiti.

Zemřelý byl převezen do Rokycan a 7. července konán jeho pohřeb za veliké účasti občanstva. Nad rakví promluvil procítěnou, vlasteneckou řeč českobratrský farář Jaromír Klimecký. “

Kronika města Rokycany, 1938–1947

Památce statečného studenta bohosloví K prvnímu výročí popravy bratra diakona Josefa Slabého

„Když jsem před pěti lety přišel do Rokycan, překvapila mne tu neobyčejně vyspělá práce mezi mládeží. Byla tu celá řada mladých lidí, kteří slibovali, že nepotáhnou s průměrem. Pozoruhodným zjevem mezi sdruženci byl bratr Slabý, tehdy oktáván gymnasia. Pronikavou, až sžíravou kritikou se dobíral pravdy. Od dětských let býval často nemocen a musel tedy víc v životě zápasit než chlapci jeho věku. V jeho bystrých modrých očích byla předčasná moudrost trpícího člověka. Již na střední škole se rozhodl ke studiu bohosloví. Z hovorů některých členů sboru rozpoznal, že jsem odešel ze svého předešlého působiště Berouna proto, poněvadž bylo nebezpečí, že budu zatčen pro prozrazenou ilegální činnost v akci generála Kraváka. Často ke mně přicházel na faru a prosil, aby se mohl zúčastnit odbojového hnutí. V té době přicházely zlé noviny. Někteří z našich lidí se sice dostali do ciziny, jiní dále věrně pracovali v službě pro osvobození vlasti, avšak všech se nás zmocňovala tíseň, neboť byli popraveni plukovník Maxa i podplukovník Baše. Také Šimsa, tajemník Akademické Ymky v Praze, už nemohl poslat další informace a dlouho jsem žil v nejistotě, komu padly do rukou vojenské zprávy určené pro doktora Valentu. Pak nastalo úporné mezidobí, v němž němečtí nacisté postupně ničili odbojové skupiny a plnili našimi nejlepšími lidmi káznice a koncentrační tábory.

Naděje vysvitla, když k nám přišli parašutisté. Tato heroická i tragická kapitola odboje nebyla doposud řádně osvětlena. Od jara 1943 se jich několik objevilo na naší faře. Přespali, najedli se, zmizeli. Bylo patrné, že se ztratil jednotný plán a že navzájem o sobě nevědí, anebo jen kuse. Počátkem září přišel na faru krásně urostlý světlovlasý chlapec

nebojácného pohledu, byl to parašutista poručík Sobotka. Pracoval ilegálně na Turnovsku a přišel založit podkopovou práci pro Plzeň. Začal v Chrástu a spojkou pro Rokycany se stal bratr Slabý. Nevím, jak se spolu setkali. Bratr Slabý byl ve svém živlu. Organizoval, šířil ilegální časopisy, především ‚V boj‘ a zakládal drobné ozbrojené bojové skupiny. Hnutí mělo příliš mnoho mladých a tím nezkušených lidí. Při několika setkáních s universitním profesorem Kamilem Kroftou jsme hovořili o této situaci. Mezi tím nás však již pozorovalo zlé oko gestapa a nadějná práce byla v několika vlnách zatčení rozehnána. Mezi prvními zmizel poručík Sobotka; byl patrně ubit. Den před Štědrým dnem přišel pobledlý bratr Slabý poradit se, co se dá ještě zachránit. Mnoho toho nebylo; zakopat zbraně a letáky a časopisy zničit. Pak přišel ještě měsíc mučivé nejistoty. Dojde k novým zatčením? 20. ledna večer před sedmou hodinou agent gestapa zvonil na faře, zůstal v polostínu na chodbě, ale poznal jsem, že je to tentýž, který mne zjara minulého roku tak surově napadl. Ptal se po bratru Slabém a po sdružení mládeže. Večer po osmé hodině byl bratr Slabý po příjezdu z Plzně, kde vyučoval náboženství, zatčen.

V té době bylo zatčeno již mnoho členů našeho sboru a někteří zemřeli utýráni v koncentračním táboře. Spolu s bratrem Slabým byl zatčen i jiný průbojný bratr našeho sdružení mládeže František Racesberger; oba se dočkali sekyry katovy a slávy v náruči Boží.

Plzeňské gestapo kvalifikovalo chrásteckou akci jako zvláště nebezpečnou a tak bratr Slabý se dostává brzy do vězení v Budyšíně a pak v Drážďanech do pověstné věznice na Georgeboerstrasse. Odtud přišlo

několik vroucích dopisů naplněných pokojnou důvěrou ve Spasitele. V dopise po rozsudku smrti píše bratr Slabý svým rodičům: „Moji nejdražší, každý můj dopis Vám jistě dosud přinesl radost. Dnes tomu však tak nebude. Musíte být stateční a silní, jako jsem i já. Ve středu 24. května 1944 o 11. hod. 45 min. jsem byl odsouzen k trestu smrti. Věřím, že není ještě všechno ztraceno. Nevím však, kolikrát Vám budu moci ještě psát; snad je to již naposled. Možná, že se již nikdy nevidíme. Všechno je v rukou Pána Boha. Věřil jsem v Jeho moc, sílu i ochranu od počátku a věřím mu i dnes. A přeje-li se mne vzít k sobě, nemůžeme Mu v tom bránit. Kdybyste věděli, kolik síly a naděje mně dovede dát modlitba a některá z našich písní! Buďte vytrvalí na modlitbách. Myslím na mládež v Rokycanech a v Chrástu. Chtěl bych jim všem říci, aby zůstali na Boží cestě, po které jsem je chtěl svými nedokonalými silami vést. Pozdravuji všechny, zvláště pana faráře; děkuji mu za všechno, stejně jako i těm ostatním. - Bud' statečná, moje mamko, nesmíš zoufat, můj taťko!

Edvard Beneš při projevu. Po jeho levici farář Jaromír Klimecký, který byl v Rokycanech velmi populární. Za války se v českobratrském evangelickém kostele scházel revoluční národní výbor, což bylo na pováženou, uvědomíme-li si, že v jeho těsném sousedství sídlilo NSDAP.

Odevzdejme se všichni do vůle Pána Boha a bud'me trpěliví. On nám jistě pomůže. Váš syn a bratr Pepča.“

Několik hodin před popravou bratr Slabý píše svým rodičům: „Moji nejdražší, piši Vám svůj poslední dopis. Dnes v 18 hodin přijde chvíle, kdy předstoupím před svého Pána. Věřím, že mne přijme do své náruče. Věřte, nejsem smutný. Umírám mladý. Tak málo jsem toho na světě dokázal. Mánino a Haničko, pečujte o rodiče, dejte jim všechno v jejich stáří. Pozdravujte moje kamarády a přátele. I na Vlastu vzpomínám. Byla to moje první a jediná láska. Řekněte jí to. Děkuji Ti, mámo, za všechno a Tobě, táto, také. Buďte s Bohem. Pane faráři, děkuji Vám za všechno a prosím, stůjte při mých drahých v těch prvních dnech. Teď je 11 hod. Za sedm hodin již nebude moje tělo cítit nic. Umírám se vzpomínkou na Vás doma, se slovem Božím na rtech, v důvěře, že přijdu k Němu. S Bohem a na shledanou. Snažil jsem se být věrný sluha Boží i dobrý člověk. Psáno v Drážd'anech dne 18. srpna 1944 v 11 hod. Váš syn a bratr Pepča.“

Bylo podniknuto mnoho cest na záchranu bratra Slabého. Cynický nacismus však neznal milosrdenství a dvaadvacetiletý dobrý a zbožný chlapec musel položit hlavu pod sekýru katovu.“

Prošli jsme v jeho síle, Kalich 2003

Výslech na gestapu

22. září 1944

„Českobratrský farář Jaromír Klimecký byl vyslýchán 4 hodiny na gestapu v Plzni. Tento duchovní je známý svými nebojácnými kázáními, pro které ho jeho přátelé již několikrát varovali na nebezpečí zatčení, ale neuhnul, nepovolil. Jeho kázání, proslovy při svatbách nebo pohřbech jsou nekompromisně národně procítěné, ryze demokratické. Není proto divu, že farář Klimecký je všeobecně oblíben, neboť také kde komu pomáhá radou, skutkem, intervenuje apod.“ Kronika města Rokycany, 1938–1947

Rekonstrukce sborové budovy v Rokycanech postižené náletem v dubnu 1945

„Vážený bratře seniore, k přípisu br seniora Videmana Ti na Tvou žádost o rekonstrukci sborové budovy v Rokycanech sděluji:

V posledních dnech války koncem dubna 1945 byl na nádraží v Rokycanech přivezen vlak s municí, který byl po několika hodinách napaden americkými bombardovacími letouny. Naštěstí žádná bomba nezasáhla vlak, protože následky by bývaly byly pro přilehlou část katastrofální. Ovšem i tak byly škody veliké a to na budově nádraží, na spořitelně, na okr. nemocenské pojišťovně a na budově našeho sboru. Detonacemi byla celá naše budova silně poškozena. Všechny dveře byly vytrženy, okna vybourána, příčky zdí zříceny, stropy bytu faráře v 1. poschodí strženy atd. Bylo nutno vystěhovat rodinu faráře i rodinu kostelníka. Rodině faráře bylo přikázáno přístřeší ve třídě hospodářské školy spolu asi s 20 jinými rodinami. Rodina kostelníka se vystěhovala do domku dcery na předměstí Rokycan. Po slavnostním vyhlášení Československé republiky dne 5. května 1945 a po děkovných bohoslužbách dne 6. května, jichž se zúčastnilo

i na 100 amerických vojáků, již 7. května byly zahájeny přípravné práce k rekonstrukci sborové budovy. Práce na rekonstrukci trvala půldruhého roku a podílelo se na ní mnoho bratří ze sboru. Také národní výbor v Rokycanech nám vycházel neobyčejně vstříc při nákupu materiálu. Celá rekonstrukce stála na 1,000.000 Kčs a další přístavba 250.000 Kčs staré měny. Rodina faráře se přestěhoval v polovině května za školní budovy na kruchtu kostela i s 2 malými dětmi a bydlela tam do vánoc 1945.“

Z informačního dopisu evangelickému senioru
Miroslavu Rodrovi

Rokycany po náletu

Výzva Národního výboru

4. květen 1945

„Občané!

V těchto historických hodinách obracíme se k Vám s výzvou, která má zabránit jakýmkoliv výstřelkům v našem městě. Naši první starostí je zachování klidu. Za bezpečnost města ručí vrchní strážmistr Grayner, který je pro tuto funkci zmocněn z české strany. Jakékoliv rabování a krádeže budou co nejpřísněji potrestány, v každém závažném případě ihned smrtí zastřelením. Správa města se stará o zajištění zásobování obyvatelstva pro příští měsíce. Obyvatelstvo má možnost vidět přesouvání zásob potravin na různá místa.

Uvidíte-li jakýkoliv případ krádeže nebo zasanťování potravin ihned jej hlase na četnické stanici. Pro výstrahu jmenujeme politování hodnou událost v Klabavě, kde bylo zajišťováno značné množství masa (u firmy K. Šůla) a kde osm občanů dalo se strhnouti chamtivostí a kradli z otevřených povozů ve velikém množství masové konzervy. Počinání těchto občanů, kteří se neštiliti snížiti se ke sprostým krádežím, když se jednalo o zajištění zásobování všeho obyvatelstva, bude náležitě vyšetřeno a podle velikosti zločinu potrestáno. Při odvážení zásob a provádění jiných neodkladných prací je potřeba pomoci občanů. Vybízíme Vás, abyste na každou výzvu starosty města nastoupili na určená stanoviště.

Pracujeme pro Vás a pro Vaše rodiny a žádáme Vás, abyste s námi spolupracovali. Výslovně upozorňujeme, že pro nadcházející veliké události je všechno dopodrobna připraveno. Nedejte se zneklidňovat poplašnými zprávami a důvěřujte nám, že pracujeme pro blaho svého města a své vlasti. Podepsáni: Ludvík Grayner v. r. vrch. strážmistr četnictva

*Rud. Hejrovský v. r. starosta města
Za občanstvo: Rud. Poulín v. r. správce
skladu Z.K.D.*

*Jaromír Klimecký čes. bratrský farář
Václav Svoboda v. r. dělník*

*Tento den jest posledním dnem okupace,
zitřejší znamená svobodu.“*

Kronika města Rokycany, 1938-1947

Projev českobratrského faráře Jaromíra Klimeckého

5. květen 1945

„Nejtrpčí zklamání prožívá člověk, zklame-li přítel. Totéž pak, co se prožívá v životě osobním, zavrženým úderem prožil náš národ na podzim r. 1938, když byl zrazen svými západními spojenci. Nemůžeme přejíti bez trpkosti okolo Mnichova. Marně tenkrát prezident Beneš zapřísahal západní spojence, aby nezrazovali Československo a marně dokazoval, že padne-li Praha, padne i Paříž. I Západ musel prožít svoje obrození, aby se vymanil z představ Chamberlainových, které by byly přinesly celé Evropě smrt. A skutečně Západ dal světu veliké muže Churchilla a nezapomenutelného Roosewelta. Když pak ke spojencům přidal veliká vítězství náš největší spojenec Sovětský svaz s geniálním státníkem a stratégem Stalinem, ožili jsme vášnivou nadějí, že bude překonán Mnichov i naše okupace z 15. března 1939. Po okupaci mnoho našich lidí upadlo do stavu otupělé resignace, jiní neplodně naříkali. Bolest nás všechny dojímal a propaganda lživá a ničemná podupávala český charakter. Ale revoluční kvas, který je přímo podstatou našeho bytí způsobil, že byť jsme byli ujařměni, stáli jsme ve střehu, připraveni k odboji. Rozumí se, že v první době odboje, který byl živěn hněvem, že byla pošlapána svatá právě země, kterou nám Bůh dal v dědické držení, nebylo jednotného organizovaného odporu. Řádilo mezi námi ve dne v noci pověstné gestapo.

Nikdy nezapomeneme, jak nás vyváděli hůř než zvíř v okovech k nelidským výslechům, při nichž neznali milosrdenství. Na slzy zoufalých matek odpovídali proklínáním všeho českého, kopáním a ranami svých automatických zbraní, které byly jejich pýchou a které jim měly dobyt svět.

Nikdy nezapomeneme na přeteskny průvod dětí horníků z rozstřílených Lidic, které v trojstupech od 3letých do 14letých, s malým ranečkem uvázaným provázkem na zádech, byly hnány nelidskými pochopy desítky km pěšky do koncentračních táborů. Nezapomeneme na to, jak surovým způsobem byl rozehnan Sokol, nezapomeneme na to, jak byla vyhlazována po stech a tisících česká inteligence, jak štván byl český dělník pro své demokratické, socialistické a komunistické přesvědčení.

Všecka ta hrůza, krev, která byla prolita, nezlomily v nás lásku k největšímu statku, který Bůh dal lidskému životu, totiž k duchovní svobodě. První popudy k přímému odporu dávají bratři družin legionářských a důstojníci, kteří prošli legiemi. Náš národ neprožil po několik set let revoluci doma, a proto nebylo zkušeností. A bezelstná dobromyslná česká povaha nedovedla mlčenlivě připravit branný odpor českého státu. Přesto nezůstaly bez výsledku akce utýraných a zvěčněných generálů Kraváka a Svobody, plukovníků Maxy, Bašeho a jak se všichni tito drazí nám bratří v různých

místech naší vlasti jmenovali. Zahraniční emigrace v Paříži a v Londýně byly zpočátku desorganizovány, a ani moskevská neměla v první chvíli jednotného programu. Ale všechno hnutí odporu rychle vnitřně sílilo a mohutnělo. Zelené kádry, sabotážní hnutí, skupinky partyzánů, slavné povstání slovenského lidu v létě 1944, odboj valašského lidu na Moravě - to všechno bylo nesené jedinou ideou získat ztracenou svobodu, kdyby to mělo státí sebevětší obětí. Případy zjevné zrady mezi námi nebyly ojedinělé, ale nebyly tak časté.

Nezapomeneme však, že ve chvílích nejbolestnějších zrádcovským nožem řezali do těla zmrzačeného národa lidé jako Emanuel Moravec redaktor Křichtálek, Werner, Kříž a jiní. Mají odplatu za své počínání. Dlouho se neradovali z jidášského groše, za který prodávali českou krev a českou duši. Jejich zrada byla tím bolestnější, že v době kdy pomáhali ničit výkvět celého českého života, za hranicemi se tvořily na západě i na východě samostatné vojenské jednotky, kde mladí a nadšení čeští chlapci dávali v oběť své životy pro osvobození čsl. vlasti. Všichni tito chlapci, kteří přicházeli jako parašutisti nebo jako letci, anebo s pěšími armádami a nedočkali se této slavné chvíle a padli na poli válečném, pokryli se nesmrtelnou slávou. Nebude to však společná bolest a společný hněv, co spojilo naše srdce v srdce jediné, abychom manifestovali jednotnou vůli českého lidu. Před naším duchovním zrakem defilují padlí otcové a bratři, kteří svým hrdinstvím zpečetili věčnost této milované země. Budujeme na odkazu, který jasně formuloval prezident Osvoboditel T. G. Masaryk a který neúnavnou prací rozšířil prezident Dr. Ed. Beneš. Stojíme zde jako dělníci, kteří budou spolupracovati na nové sociálně spravedlivé republice. Nebudeme naprosto zatíženi stranictvím minulých režimů, které vedlo úzkoprsosti. Budeme vyrůstat ve vzájemné důvěře všech tříd, abychom byli spolutvůrci krásného

křesťanského ideálu Království boží lásky na zemi. Rozumí se, že k této práci bude potřeba dobré vůle nás všech, kteří dnes manifestujeme. V několika dnech nebude lze obnoviti hrozná škody a křivdy napáchané bezbožným nacismem. Proto vás prosíme abyste v trpělivé kázni procházeli příštími dny a v upřímné lásce pomáhali druh druhu, jak toho bude zapotřebí. Máme svou jednu drahou čsl. vlast, matku nás všech. Ona jest naší společnou láskou, pro ni jsme trpěli, pro ni bylo prolito nesmírně krve a slz. Pro tuto republiku budeme společně pracovati. Neznáme těch, kteří by vyčkávali v pasivní resistenci, co by ještě vývoj mohl přinést a slavnostně prohlašujeme, že nemilosrdně bude zničen ten, kdo by chtěl záškodnický postupovati proti naší republice. Vždyť se všichni podobáme hospodářům ve vypálených staveních, z trosk ohořelých trámů se ještě kouří a pod troskami je ještě smrt. Kde začít s odklizením, kde začít s novou prací, kde začít s novým oráním a setím? Ruce dělníků jsou bez práce, ale velmi brzo se roztočí kola továren a dílen, a budete povoláni ne již obráběti ráfy děl a jiného válečného materiálu, ale tvořiti na plodné výstavbě své země. Naplní se prorocká slova, že zkujeme meče své v motyky a oštěpy své v srpy. Nár. výb. spolu s odborovými organizacemi rychle se postará o to, aby žádná ruka nečinně nezahálela a aby žádná rodina netrpěla hlad. Příští dny, příští měsíce a příští léta budou ve znamení slavného vzkříšení českého života. Bylo by nevděčné, abychom v této chvíli nemyslili na ty, kteří přicházejí osvoboditi náš kraj. Nikdy nezapomeneme, za jakých nesmírných obětí je vybojována naše svoboda. A slavnostně přísaháme, že té drahé čsl. vlasti zůstaneme věrni a že ji budeme milovati věrnou, tichou a ustavičnou prací. Živ buď národe posvěcený Bohu a neumírej, muži tvoji ať jsou bez počtu.“

Kronika města Rokycany, 1938–1947

6. květen 1945

„Bohoslužby na paměť nového vzkříšení čsl. státu v českobratrském sboru v evangelickém. V posledních 14 dnech se shromažďoval zdejší čes. br. sbor dvakrát v týdnu při bohoslužbách, nesených modlitbami za osvobození čsl. vlasti. Farář Jar. Klimecký v den 6. května ve dvou

Kapku jedu, Jaromír Klimecký

„Pijeme plnými doušky ze štěstí znovunabyté svobody. Mysl mám ovšem přeplněnou starostmi o svou zemi, která byla zraněna na mnoha místech a které je nutno vraceti zdraví. Naším městem denně procházejí sta našich nejlepších lidí zbědovaných z koncentračních táborů. Až přijdou domů, najdou své byty vykradeny od německých utlačovatelů. Máme mezi sebou sta rodin dělnických a úřednických, které přišly o všechno svůj majetek v Sudetech. Nár. výbor ví o starostech i o utrpení těchto lidí a upřímně se snaží, aby jim bylo pomoheno. Počet rodin, které přišly o všechno německou perzekucí, jde do tisíců. Zajišťujeme denně bývalé německé sklady, které vznikly z krádeží v naší a cizích zemích. Čekali jsme, že nám všichni lidé pomohou zajistit látky, přístroje aj. Děkujeme těm, kteří obětavě pomáhají. A na pranýř stavíme ty, chamtivce, kteří nepochopili, jak

II. schůze Národního výboru

„Řídil farář českobr. J. Klimecký. Usneseno, aby členové NV nebyli v žádném

21. květen 1945

„Předseda N. V. Rud. Hejrovský a místopředseda Jar. Klimecký resignují na tyto funkce s odůvodněním, že budoucí vývoj bude politický a tudíž třeba, aby osvědčení pracovníci politických stran ujali se vedení a

slavnostních shromážděních a bohoslužbách ráno a večer děkoval Bohu za svobodu, kterou přijímáme z Rukou Božích jako nejvzácnější dar, který člověk může dostat.“

Kronika města Rokycany, 1938–1947

těžce prožíváme svůj přerod a sobecky kradou, kde se k tomu najde příležitost. Obhajoba, že různé věci dostali od Američanů, je velmi chabá, stejně jako bylo neomluvitelné, že brali látky od Němců, protože každý voják americké armády přirozeně nemůže být informován o těžké situaci, v níž se nacházíme.

Nechtěli jsme poskvřnit sváteční dni, které byly vykoupeny tolikerým hořem, policejním zajištěním lidí, kteří sebe snižují na zloděje národního majetku. Ale už ani kapku jedu do našeho osvobozovacího procesu, aby nemuselo dojít k ostřejším opatřením. Srazte chamtivé ruce, které okrádají svůj stát. Pomozte nám zajistit zásoby z bývalého majetku vojenských skladů. Jsou všechny určeny dělnickým rodinám.“

Kronika města Rokycany, 1938–1947

případě jmenování Komisaři pro některé podniky.“

Kronika města Rokycany, 1938–1947

zodpovědnosti za správu věcí N. V. Oceněny byly zásluhy obou odstupujících o přípravu odboje, hladkého a klidného průběhu květnových revolučních dnů v Rokycanech.“

Kronika města Rokycany, 1938–1947

Zatčení na rozkaz komunistické strany

Následující pozoruhodný dopis z archivu Synodní rady ČCE popisuje jedenáctidenní Klimeckého vazbu v červenci 1945. Nepodařilo se zjistit konkrétní důvody, pro něž byl farář Klimecký zatčen. Došlo však zřejmě k jeho očistě – rok a čtvrt poté obdržel československou vojenskou medaili za zásluhy 1. stupně. Z dopisu i z celkového kontextu doby

Farní úřad
Českobratrského evangelického sboru
v Rokycanech
Dne 24. 7. 1945
Č.j. 167
Věc: Vyšetřování far. Klimeckého
Synodní radě
Českobratrské církve evangelické
v Praze

„Oznamuji syn. radě, že jsem byl dne 13.VII. t.r. vzat do vyšetřovací vazby tajnou policií v Plzni na příkaz sepsaný sekretariátem komunistické strany v Rokycanech. Dne 24. VII. jsem byl po intervenci předsedy kom. strany v Rokycanech p. Tyrpekla propuštěn.

Jak jsem byl informován, byla synodní rada o mém případě podrobně informována b. Dr. J. Huňáčkem, který se za mne velmi statečně postavil.

Zatčení ve mně zanechalo hluboký otřes. Budu se snažiti v souvislé práci nyní na dovolené zachytiti všecky své vzpomínky na revoluční činnost, kterou jsem konal vážně a zodpovědně po celou dobu války. Nečekal jsem žádnou odměnu za svou práci a smál jsem se každému, kdo horlivě vyplňoval dotazníky a připravoval si prsa pro řády. Je pravda, je revoluce a není možno každý počin vážit na lékárnických vážkách, avšak tento surový útok jsem přece jen neočekával a dovedu si jen vysvětlit jen nervovou předrážděností v této době přerodu. Mohl jsem se bohužel přesvědčiti,

že se mohlo jednat kromě těsně poválečných zmatků (věznění statisíců vojenských zajatců, kolaborantů s okupanty i prostých občanů německé národnosti) také o ranou snahu komunistů o likvidaci představitelů nekomunistického odboje, která později výrazně narůstala, i o napětí na hranicích zóny osvobozené Američany a Sověty.

že těch revolučních přehmatů jsou jen v Plzni sta. Zatímco jsem byl zatčen, byl uštván nesvědomitými lidmi hodný bratr našeho sboru Řanda, že skočil pod vlak.

Situace na americkém okupačním pásmu nabývá v posledních 14 dnech neobyčejně na podrážděnosti. Je to ku podivu, protože u nás byl naopak velký klid.

V neděli 29. 7. budu kázati v Rokycanech a pak odjedu na měsíc na dovolenou do Bělého u Police nad Metují. Svůj odjezd oznámím rovněž br. sen. Otterovi.

Těší mne, s jakou vroucností ke mně lne můj sbor, jemuž chci zůstat, dá-li to Pán Bůh, obezřetným správcem. V těch pohnutých dnech mého osobního pokoření promluvil ke mně Pán Bůh, že pro mne není místo ve světské slávě.

S bratrským pozdravem

Klimecký.

P.S.: Prosím, abyste laskavě taktně upozornili br. far. Machotku, že jeho politické názory jsou velmi pozorovány. Prosím, abyste mne při tom nejmenovali, protože nemám věc zveřejňovati.“

Moje činnost v domácím odboji za války 1939 – 1945.

„Hned v prvních měsících t. zv. Druhé čs. republiky jsem vešel ve styk s drem Jaroslavem Valentou, tajemníkem YMCA v Praze a jejím redaktorem Jaroslavem Šimsou. Ten ke mně zajížděl do Berouna, kde jsem působil jako evangelický farář a zapojil mě do připravované podzemní organizace, která byla později nazvána "ÚVOD" (zkr. Ústřední vedení odboje domácího – pozn. M. V.). V Berouně jsem potom pracoval v podzemním hnutí "Obrana národa" pod vedením generála Kraváka a spolupracoval zvláště s plukovníkem Maxou a podplukovníkem Bašem, kteří byli oba popraveni, a já jsem se tím dostal do čela skupiny. Dále jsem pracoval s drem Vichtou, Karlem Šeflem, Edvardem Wagnerem, Janem Horákem, J. Dvořákem a dalšími. Naším úkolem bylo zabránit politickému rozkladu v Čechách, organizovati vojenskou složku a opatřovati zbraně, vysílati za hranice dobrovolníky a opatřovati pro ně doklady a valuty, usnadňovati přechod dobrovolníků na Slovensko a navázati styky s francouzským konzulátem v Budapešti a konečně zříditi vysílačku a opatřovati pro ni zprávy. Byl jsem pověřen prováděním špionáže v Královských cementárnách a železárnách a získané zprávy byly pak za pomoci dílovedoucího Landy a velkodrogisty Jana Horáka z Prahy vysílány do ciziny. Vysílačka byla v provozu nějaký čas v katastru obce Svaté a jejím zřízením byl pověřen štábní kapitán Macháček. V té době jsem podnikl mnoho cest do okolí Berouna, do Křivokláta, Hořovic, Příbrami, Rokycan a Plzně a přivážel důležité zprávy a ilegální tiskoviny. Protože mnoho odbojářů bylo zatčeno, vězněno, popraveno anebo uprchli do ciziny (např. Karel Štefl a Ed. Wagner) navázal jsem spolupráci hlavně s Bedřichem Lionem z Chodouně a s generálem Homolou, který vojensky zorganizoval západní Čechy. Byl pak zatčen a umučen, B. Lion pak byl jako Žid po zatčení odvezen do Terezína. Proto jsem se zapojil do práce s J. Dvořákem, ředitelem mlýna v Berouně a s inspektorem

drah Pelcem, ale i ti byli po zatčení v koncentračních táborech, dožili se však míru.

Sám jsem byl mnohokrát vyslýchán a na gestapu ztýrán, a protože mi stále hrozilo zatčení, přestěhoval jsem se v listopadu r. 1940 jako evangelický farář na sbor v Rokycanech. Tam jsem pokračoval v podzemním hnutí, zvláště udržoval styky se zatčenými, vězněnými i jejich rodinami, vyměňoval a doručoval jejich dopisy a podporoval je různým způsobem. I když jsem věděl, že gestapo sleduje mou práci i v Rokycanech, nedal jsem se zastrašit i jako kazatel při bohoslužbách v Kralovicích, Přešticích, Merklíně, Hostopicích, v Příbrami i v Plzni, kde moje kázání s pohnutím vyslechly stovky lidí, které jsem chtěl povzbudit v jejich skleslosti a zoufalství. Zvláště velká účast byla při vzpomínkových projevech na české místní vlastence, umučené v koncentračních táborech. Zato jsem musel podstoupit další výslechy a týrání na gestapu v Plzni. Od jara 1943 jsem se začal stýkat s ministrem drem Kamilem Kroftou a s parašutisty. Hlavně akce poručíka Soboty, který vystupoval pod jménem Karel Habr, nabyla velkého rozsahu nejen na Rokycansku, ale i na Zbýhořsku a Plzeňsku. Vojenský výcvik byl maskován jako hasičská cvičení. Vycházel i časopis „V boj“ s řadou letáků, vše bylo uschováno v mém bytě na rokycanské faře. Žel, že můj diakon Josef Slabý ještě s několika dalšími osobami byl zradou zatčen a v Dráždanech popraven. Když vypuklo povstání na Slovensku a já jsem byl o něm hned zpraven, byl jsem znovu a dlouho vyslýchán na Gestapu. Odbojářům připadla další práce: organizovat sabotáže, pečovat o uprchlíky z koncentračních táborů, starat se o záchranu lidí z Kounicových kolejí v Brně, kteří byli v žalostném stavu převezeni do blízkého Mirošova. Jen náš evangelický sbor v Rokycanech jim pomohl s 15 q potravin. Dále bylo nutno připravit pro blížící se osvobození revoluční národní výbor i v Rokycanech. Byl ustaven hned počátkem ledna r. 1945 a scházel se v čele s vlasteneckým starostou města Rudolfem Hejrovským u mne na faře. I já jsem v něm pracoval jako jeden z

předních funkcionářů a to i po osvobození. Organizováním vojenské služby byli pověřeni podplukovník Kočí a poručík Dresler. Byl vydán i příkaz k mobilizaci a tak město mělo pro převrat k dispozici na 700 branců, 500 členů milice a 27 důstojníků. Přes odpor a výhrůžky německé posádky byly Rokycany již dne 5.

května vyzdobeny čs. prapory a na náměstí byl uspořádán tábor lidu. Dostavilo se několik tisíc lidí, k nimž promluvil R. Hejrovský, jako zvolený předseda nového MNV, dále V. Svoboda a já. Můj projev vyšel dne 9. května v listu „V nový život“ v tiskárně Zápotočného v Rokycanech. Od dubna k odbojářům dojížděli vyslanci od americké armády, jejíž pancéřová špice dorazila do Rokycan 7. května 1945. Posádkovým velitelstvím v Berouně jsem byl po převratu vyzván, abych se dne 28. října 1946 dostavil na náměstí v Berouně, kde mně bude jako příslušníku domácího odboje slavnostně předáno vyznamenání. Byla mně propůjčena čs. vojenské medaile za zásluhy 1. stupně (2. 9. 1946, č. matriky 15.834).

Jaromír Klimecký v. r. “

Dopis Věry Klimecké

Věrka Klimecká roku 1945 s prezidentem Benešem

Vzpomínky na Jaromíra Klimeckého zakončíme aktuálním dopisem jeho dcery Věry

z 6. května 2018, v němž shrnuje celý život svého otce:

Vážený bratře faráři,

drahý berounský sbore,

co nejupřímněji Vás zdravím. Jsem Věra Klimecká, 81, dcera Vašeho někdejšího faráře Jaromíra Klimeckého. K příjmení Klimecká jsem se vrátila po rozvodu prvního manželství, protože odmala vím, že náš táta zanechal dobrou stopu všude, kde působil.

Beroun bylo jeho – a tím i naše – první místo. Jako mladý a velmi nadšený farář sboru věnoval všechnen čas, lásku, podporu. A sbor to oplácel. K Berounu patřily i okolní vesnice. Bylo mnoho svateb, pohřbů, křtů, chodil učit náboženství – a vše pěšky. Nikdy si nestěžoval na únavu, roznášel jen radost. Když začala válka, vstoupil aktivně do západního odboje a také tam pracoval s nadšením a vírou. Vzpomínám asi dnes jen kuse na vzácné berounské rodiny. Byli to třeba JUDr Průchovi (Dr. Heda Průchová jezdila pak za naší maminkou i do Plzně až do konce), Marešovi, Palánovi, Stehlíkovi, paní Makovičková, Rocheltovi a mnozí další – ať prominou ti, na jejichž jména si už nepamatuji. Všichni stáli

věrně jako hradba kolem svého faráře a jeho rodiny. Naše maminka Milada Klimecká byla oddanou, věrnou manželkou, aktivně tatínkovu práci podporovala a spolupracovala po celý život. My s bratrem Jaromírem jsme přišli rychle za sebou v letech 1937 a 1938. Ačkoliv pak tatínek působil ještě v Rokycanech a v Plzni-Korandově sboru, Beroun zůstal pro mě a obzvlášť pro bratra Jaromíra první citovou vazbou na lidi.

Za velmi aktivní činnost v odboji šlo po tatínkovi gestapo, a tak na radu právníků z berounského sboru přijal místo v Rokycanech. Tam se jeho farářské zkušenosti, ale i odbojová práce prohloubily. V rokycanské farní kanceláři se konaly konspirace s významnými lidmi (př. Vojta Beneš – bratr Edv. Beneše, kníže Lobkowitz, Přemysl Pitter, Dr. Škarvada – prezidentský tajemník atd. atd.). Náš táta byl mezi nimi spojka, a tak jeho stálé cesty nebyly jen pro církev, ale i pro odboj. Aktivně působil i na konci války (v Rokycanech byl zatčen prchající K. H. Frank, přes Rokycany vedla demarkační čára rusko-amerického vlivu, táta byl předsedou první národní rady a taky byl brzo po osvobození vyznamenán generálem Svobodou medailí Za statečnost I. stupně). V mých očích (a nejen v mých) byl hrdina.

Maminka měla o nás často strach a bývala utrápená. Svoboda trvala krátce, přišel Únor 1948 a nástup komunistů. A znova pronásledování, dokonce i věznění.

Kostel byl vždy nabitý, otcova kázání (a byl výborný řečník) přitahovala mnoho lidí, což platilo pro dobu berounskou, rokycanskou i plzeňskou. Kázání připravoval velmi pečlivě, srovnával biblické texty hebrejské, řecké, české, zval často na kázání různé kapacity, aby věřící měli možnost duchovního růstu.

Často, i v dobách nejtemnějších, zařazoval vlastenecko-duchovní aktivity (př. T.G.M. „Otázka česká je otázka náboženská“), lidé bývali hluboce dojatí.

Jeho aktivity ovlivnily i mou a bratrovu existenci. Oba jsme sice vystudovali v Plzni VŠ, ale oba jsme dostali povinnou umístěnku do pohraničí, do Chebu, do Lubů, bratr pak do Mostu, kde je s rodinou dodnes. Já jsem se roku

1976 dostala druhým sňatkem do Hradce Králové.

Farář Jaromír Klimecký, nar. 1911, byl syn ševce v Kroměříži. Jeho otec – švec – nechtěl, aby studova; měl přištipkařit. Jaromír Klimecký proti otcově vůli odešel na theologická studia, a tím skoro skončily jeho styky s Kroměříží. Na studiích doslovně hladověl; velkou pomocí byla vzácná paní Žilková, manželka prof. Žilky. Jako bezdětná zvala na pravidelné večere vždy 3 chudé studenty. Dostali nejen vydatnou večeři, ale paní Žilková je učila vše, co mladý farář potřebuje: Vyžehlit puky, přišít knoflíček u košile, vzorně stolovat, krásně ustlat postel.

Nevím, na čí návrh byl náš táta Jaromír Klimecký jako student pozván na Hrad k prezidentu Masarykovi, kde s několika dalšími chudými a úspěšnými studenty dostal roční stipendium do Francie.

To bylo jeho první osobní setkání s prezidentem republiky. Pak se ještě osobně setkal s prezidentem Benešem za jeho první cesty po návratu z exilu po vlasti a jeho zastávce v Rokycanech. (tehdy jsem já jako 8 letá podávala panu prezidentovi kytici – viz. foto). A pak ještě dvojí setkání s generálem Svobodou, když provázel Beneše a za půl roku předával Klimeckému medaili Za statečnost I. stupně. Svoboda se časem též stal prezidentem, ač neslavným. A tak se otec osobně setkal se třemi prezidenty naší země. I tento fakt ilustruje jeho hlubokou svázanost s vlastí.

Prezidenti Beneš a Svoboda a f. Klimecký 15.června 1945

Dodatky:

1. Na všech třech farnostech, kde působil, se výrazně staral o církevní budovy a majetky. Jak to bylo v Berouně, vy zde víte.

V Rokycanech po válce nejen opravil faru a kostel, poničené po náletech, ale přistavěl velkou sborovou místnost s pódium, šatnami a příslušenstvím. K faře přistavěl 11/2 patra – 2 pokoje s příslušenstvím a velkou terasu.

V Plzni byl Korandův sbor kompletně vybaven, ale velmi, velmi zadlužen. Ke sboru patřily 3 šestipatrové činžovní domy se spoustou nájemníků. Během působení Jaromíra Klimeckého se obrovské dluhy Korandova sboru podařilo vbrzku splatit. Uměl totiž všude působit na farníky, aby svůj sbor milovali a byli ochotni ho finančně výrazně podpořit. (V Plzni bývalo na bohoslužbách i několik set farníků.)

2. Farář Klimecký nikdy neměl auto, ani v letech, kdy naprostá většina našich farářů získala auto díky pomoci ze Švýcar. Všude chodil pěšky, jezdil vlakem, v Plzni trolejbusem. Od dětství chudý – chudým zůstal. A ovšem s ním i my, jeho rodina. Ano ano, hlad býval u nás častým hostem.

3. Nemohu opominout jeho enormní pastorační činnost a pravidelné a četné návštěvy

v rodinách a nemocnicích. (Pravdou je, že z mého pohledu – nedělní obědy u nás doma proběhly v chvatu, protože každou neděli šel navštívit několik lidí.)

Při vší skromnosti musím říci, že farář Jaromír Klimecký byl výraznou osobností v církevním i veřejném životě. Na jeho pohřbu byly stovky lidí z Plzně i dalekého okolí, ovšemže i z berounského sboru. Rozloučil se s ním i jeho celoživotní přítel farář Jan Mířejovský. Na pohřbu bylo několik desítek farářů nejen evangelických, ale i katolických, československých, pravoslavných, různých protestantských a dokonce pan rabín.

Pochován je s manželkou Miladou v kryptě Korandova sboru v Plzni.

Bratři a sestry, zdravím Vás a přeji Boží požehnání každému z Vás a celému sboru.

Lituji, že jako vozičkář nemohu přijet.

Věra Klimecká, dcera faráře Klimeckého

Jaromír Klimecký při celocírkevním shromáždění na hoře Bzí v roce 1969

Ladislav Král

Životní příběh Ladislava Krále

Narodil se 12. září 1902 v Hodslavicích na Novojičínsku v učitelské rodině Josefa a Anny Králových. Po skončení obecné školy odešel na gymnázium do Valašského Meziříčí, kde v roce 1922 maturoval. Následně byl přijat na práva v Praze, školu však záhy opustil a nechal se zapsat na Husovu československou evangelickou fakultu bohosloveckou. Studia dokončil v roce 1931. Ve stejném roce uzavřel sňatek s Marií Královou, rozenou Čichovskou. V manželství se narodily tři dcery: Jana (*1932), Marta (*1934) a Ladislava (*1943), přičemž nejmladší dcera přišla na svět jen pár dnů po otcově zatčení gestapem. Společně se shledali až po farářově propuštění z Dachau v červenci 1944.

Po vysvěcení na kněze druhým patriarchou Církve československé (husitské) – CČS(H) Gustavem A. Procházkou nastoupil farář Král v červenci 1929 do náboženské obce

Prostřední Suchá na Těšínsku. Po dvou letech požádal z rodinných důvodů, neboť jeho budoucí manželka, se kterou se chystal uzavřít sňatek, pocházela z Prahy, o přeložení do pražské diecéze. Od roku 1931 postupně působil v náboženských obcích Praha II, Roudnice nad Labem a Beroun.

Osudným se pro Ladislava Krále stal rok 1943. Varováním pro něj byla již přítomnost příslušníků gestapa při pohřbech Marie Foukalové a Jiřího Hejny. Dne 9. září 1943 před domem Králových zastavilo auto gestapa. Dcera Marta byla matkou poslána na faru, aby otce varovala. Cestou ji ale míjelo auto s příslušníky tajné státní policie, kteří již otce odváželi na Kladno. Důvodem farářova zatčení bylo jednak udání za poslech cizího rozhlasu a rozšiřování zpráv, ale rovněž jeho odbojová činnost. Již od roku 1940 jako předseda Odboru sociální práce v Berouně podporoval rodiny popravených a vězněných. Od počátku roku 1943 své ilegální aktivity konal v rámci odbojové skupiny Nejvyšší rada vojáků a pracujícího lidu. Velitelem této rozvětvené odbojové organizace byl v Berouně mjr. Jan Novák, s nímž se Ladislav Král osobně znal. Major Novák se mimo jiné s rotou dobrovolníků účastnil ve dnech 7. – 9. května 1945 bojů v pražském povstání.

Ve stejný den jako Ladislav Král byli v Berouně zatčeni i další jeho spolupracovníci: František Křížek, Václav Vilíkovský a Jan Lhota, který 22. října 1943 zemřel v Malé

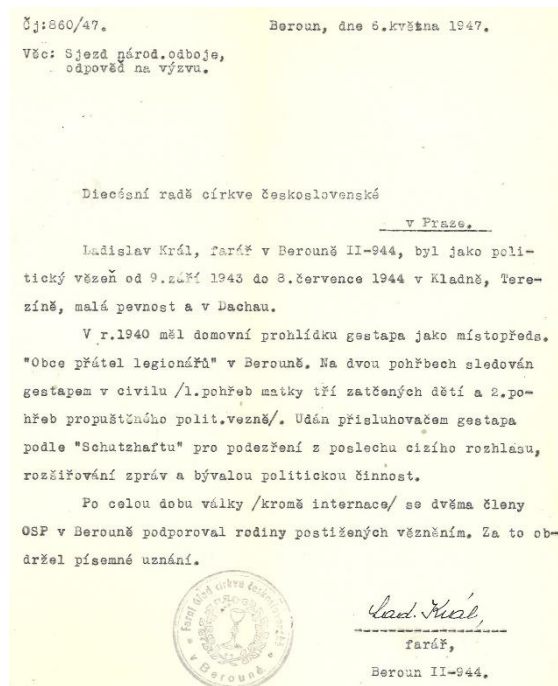
terezínské pevnosti. Všichni byli odvezeni do Kladna. Tam byl farář Král vyšetřován a rovněž, jak vyplývá z jeho poznámek, využíván na práci v Poldovce a na stavbách jako zednický přídavač. Po jedenácti dnech byl 20. září 1943 s dalšími spolupracovníky transportován do Malé pevnosti v Terezíně. Zařadili ho na práci nejprve do stavebního komanda, ale většinu terezínského věznění pracoval v prádelně. V sobotu 11. prosince 1943 k vězňům na prádelnu doputovala zpráva o připravovaném velkém transportu: „Dozvěděli jsme se, že ještě před svátky bude veliký transport do koncentráku a že tři z prádelny pojedeme též mezi neznámé daleko od domova. [...] Ráno v úterý jsme jeli. Žilkův Nový zákon jsem odkázal do péče docenta Dr. Merella, aby si jej potajmu vytahovali zpod složeného prádla, četli si v něm a posilovali se.“

Do Dachau dorazil transport s Ladislavem Králem po čtyřech dnech 18. prosince 1943. Všichni vězni byli jako obvykle ostříhání, označeni čísly (Ladislav Král dostal číslo 60595) a umístěni v karanténním bloku. Hned v prvních dnech navštívil Ladislava Krále jiný farář CČS(H) Václav Vyšohlíd z Klatov. Ten se také nově příchozím Čechům okamžitě postaral o zpříjemnění blížících se vánočních svátků: „Na vánoce zorganizoval Václav Vyšohlíd pomoc pro ty, kdo přišli. Poslal Pepička Kosa, kaplana z Kolína, aby nás Čechy spočítal. Přinesl potom chléb, sebraný na českém a na kněžském bloku, a nakázal jej rozdělit. [...] Ráno nás budili o hodinu později. Nabírali jsme si zase černou neslazenou vodu k snídani. Každý měl od včerejška ve skřínce schovaný zbyteček chleba. Hledal jsem svůj, nebyl tam. O Svaté noci jej hladový hladovému ukradl.“

První Vánoce prožil Ladislav Král mezi kněžími různých vyznání a národností. Seznámil se tam i s pouťorovným členem vlády a ministrem zdravotnictvím Josefem Plojharem, který do jeho života zasáhl během jeho druhého věznění v 50. letech. Z duchovních CČS(H) se v Dachau kromě Václava Vyšohlída setkal rovněž s Karlem Valešem a Josefem Vízkem.

Duchovní měli v Dachau možnost sloužit bohoslužby a pobožnosti. V době věznění Ladislava Krále uspořádalo české duchovenstvo 5. července 1944 českou pobožnost na svátek věrozvěstů Cyrila a Metoděje: „*Kaple byla plná. Byli tam Poláci z bloku 26 i z kněžského bloku 28, slovinští kněží, němečtí kněží ze Sudet, byli přítomni kněží česko-bratrsko-evangeličtí (Česko-bratrské církve evangelické – pozn. autora) a českoslovenští, též pravoslavný archimandrita Řek a pravoslavný arcibiskup pražský Vrabc.*“ V těžkých podmínkách koncentračního tábora, této schránky kumulovaného násilí, tak mohli duchovní z různých konfesí i někteří laici z bloku 20 prožívat opravdu živé ekumenické sepětí.

Do Dachau byl z Terezína transportován i Králův spolupracovník František Křížek, který měl značné zdravotní potíže a při vyřazení byl zapsán k tzv. selekci. S pomocí faráře Václava Vyšohlída se však podařilo dosáhnout jeho vyškrtnutí ze seznamu a dožil se osvobození. Farář Vyšohlíd se po smrti sekretáře YMCA, křesťanského publicisty a filozofa Jaroslava Šimsy rovněž podílel na záchraně jeho posmrtné masky, srdce, písemností a dalších památek.

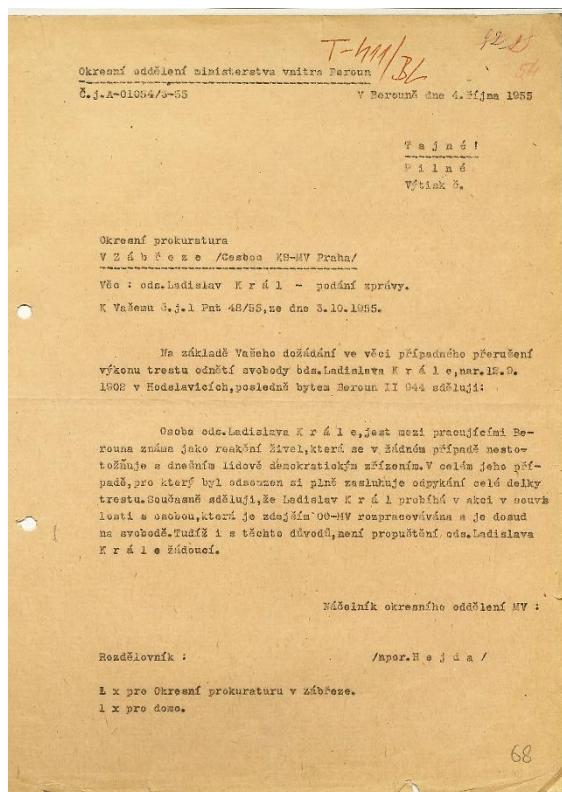
Dne 8. července 1944, tedy pouhé tři dny po české pobožnosti uspořádané na svátek věrozvěstů Cyrila a Metoděje, zaznělo z táborového rozhlasu jméno Ladislava Krále. K jeho překvapení si měl sbalit osobní věci a ještě téhož dne byl propuštěn na svobodu. Cestou domů ho ještě v Mnichově zastihl veliký nálet, ten však také přežil a po několika dnech se vrátil do Berouna.

V protektorátu byl okamžitě totálně nasazen v berounském Minimaxu, kde pracoval až do konce války. Do farářské služby v CČS(H) se mohl vrátit až po osvobození 15. května 1945. Po návratu z koncentračního tábora se opět zapojil do pomoci perzekvovaným vězňům a jejich rodinám, zasílal jim potraviny a léky. Ještě před osvobozením města, 5. května 1945, promluvil společně s římskokatolickým děkanem Janem Chalupeckým a mjr. Janem Novákem ke shromáždění lidu na berounském náměstí, účastnil se též vyjednávání s německou posádkou z berounských kasáren.

Po osvobození v květnu 1945 se Ladislav Král vrátil na své farářské místo.

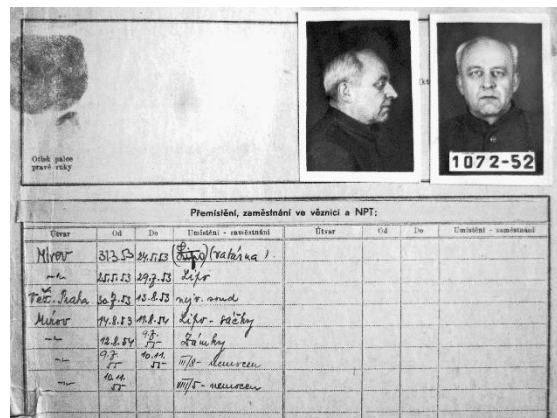
Ovšem ne na dlouho. Aktivní sokol a masarykovec, organizovaný do února 1948 v Československé straně národně socialistické byl 10. května 1950 znovu zatčen, tentokrát Státní bezpečností, a odvezen do vyšetřovací vazby v Brně. Farář se totiž za svého působení v Berouně sblížil s rodinou Josefa Goiše, který zastával funkci předsedy rady starších CČS(H) tamtéž. U Goišovy dcery Anny Staré, která bydlela v Praze, býval Ladislav Král častým hostem při svých služebních cestách do hlavního města a stejně tak ona, když přijela do Berouna za rodiči, se zúčastňovala s celou rodinou bohoslužeb CČS(H). A právě Anna Stará seznámila Ladislava Krále s hlavní postavou jejich procesu Karlem Heikenwälderem. Tento bývalý student Průmyslové školy stavební v Brně po ilegálním odchodu do zahraničí působil jako kurýr CIC a během opakovaných cest do Československa se několikrát sešel i s Ladislavem Králem. Ten jeho prostřednictvím odeslal do zahraničí dva dopisy o postavení církví v Československu. Oba byly doručeny do německého utečeneckého tábora v Ludwigsburgu faráři CČS(H) Augustinu Jünglingovi, který v exilu zastával funkci duchovního správce pro utečence československého vyznání. Druhý dopis byl později nalezen u Karla Heikenwäldera při jeho zatčení na počátku roku 1950. Ladislav Král v něm popisuje situaci v CČS(H) následovně: „Z ústřední národní správy církve až na dr. Nováka odešli z církevních služeb všichni: [František] Hub, [František] Roháč, [Václav] Molkup, [Vladimír] Ekart atd. Nezodpovědně zatáhli církev a uprchli. Ovšem dosud myslí, že udělali pro církev dobře. [...] Jsou už případy, kdy velmi dobří příslušníci pro postoj církve vystupují. Při sčítání lidu je nebezpečí, že nehorliví straníci – politici zapřou církevní příslušnost. Je znám případ, že syn našeho duchovního je ve škole pronásledován. Ač má samé jedničky, je mu vyhrožováno, že nepůjde na gymnázium, když se nedá k pionýrům ve škole. To jsou takoví malí úderníci. Do očí mu zesměšňováno učení křesťanské, vytýkáno rodičům, že mají špatný vliv na dítě. A to si

dovoluje ředitel, který byl do února národní socialista. Tak smutně vypadá český člověk. [...] To já jen charakterizuji, nemalomyslním, ani Ty nesmíš. Pracuj statečně dále, jako my. [...] Něco Ti posílám, ale málo se vydává, zpěvníčky nestačí vázat. Však příště pošlu zase, bude-li to možné. [...] Máš snad možnost z vypsaného poznat, jak je nám. To je též odpověď na Tvé otázky. Měj se dobře, pozdravuj naše, ať se nenechají klamat. Jádro církve je dobré, nesmí je mást nějaký ten hlas ze shora. My venku obstojíme.“ Vedle již zmiňovaných dopisů farář pro Heikenwäldera obstaral ještě drobné informace vojenského rázu. Po této linii jeho případ došetřovala vojenská kontrarozvědka.

Po kurýrově zatčení začala StB rozplétat síť jeho spolupracovníků a dostala se tak i k osobě Ladislava Krále. Ten byl souzen v rámci skupiny „Karel Heikenwälder a spol.“ Z třiatvaceti obžalovaných bylo nakonec v červnu 1951 Státním soudem v Brně odsouzeno dvacet osob k trestům v rozmezí od 10 měsíců do 25 let těžkého žaláře. Farář Král byl za trestné činy velezrady a vyzvědačství poslán do vězení na 14 let. Trest si nejprve odpykával v pracovním útvaru vězňů ve Zbýšově u Brna, v

roce 1953 byl přeložen na Mírov. Manželka s dcerou Martou nikdy nezapomněly, jak byl při jedné z návštěv v červenci 1955 po prodělané mozkové mrtvici přinesen nemluvící a částečně ochrnutý na nosítkách. Potřebné léky jim však vězeňské orgány zaslat nedovolily. Povolení vyprosila až po značných peripetiích dcera Marta u bývalého spoluvězně z Dachau Josefa Plojehara, v té době již ministra v komunistické vládě. Jak dosvědčuje lékařská zpráva z června 1956, farář Král trpěl vysokým krevním tlakem, následky pravostranné obrny těla po mozkové mrtvici a dvojitým viděním. Jeho zdravotní stav byl přesto posouzen jako život neohrožující a opakované žádosti o přeručení trestu nebyly doporučeny ke kladnému vyřízení. Ladislav Král se tak dočkal podmíněčného propuštění až 4. září 1957.

Po nezbytné léčbě sehnal pouze dělnické místo u n. p. Stavby silnic a železnic, později pracoval jako skladník, a od roku 1961 jako hlídač v n. p. Konstruktiva ve velkolomu na Čertových schodech. V té době byl v rámci kategorie tzv. bývalých lidí, tedy osob označených za nepřátelské a nebezpečné lidově demokratickému režimu, znovu rozpracováván, evidován a sledován StB. Kněžská služba mu byla přes opakované žádosti, které podával v letech 1958 a 1961, nadále zapovězena. Berounské náboženské obci CČS(H) vypomáhal tedy alespoň jako kronikář. Narazil však na odpor vlastního biskupa Miroslava Nováka, který se v roce 1959 na okrskové konferenci duchovních pozastavoval nad tím, že „Král bývá nějak často na faře, tak aby to neublížilo církvi“. Neutuchající ústrky a kádrování celé rodiny, kdy mimo jiné dcerám

nebylo povoleno studium a do zkonfiskované poloviny rodinného domu v Berouně byl nastěhován nájemník, se podepsaly na farářově psychice. Nedočkal se ani přezkoumání a zrušení části svého rozsudku. Farář CČS(H) Ladislav Král zemřel v necelých 68 letech 30. července 1970.

V květnu 1972 rozhodl Krajský soud v Praze ve svém veřejném zasedání o zrušení rozsudku Státního soudu v Brně z 11. června 1951. V odůvodnění se píše: „U obviněného Ladislava Krále přezkoumávaný rozsudek kvalifikuje jako velezradu předání dvou dopisů

Štědrý večer v Dachau

„Bylo nás šestnáct, pracovali jsme v prádelně. Práce byla těžká, museli jsme vyprat každého dne hodně špíny, aby se chlapci-vězňové v Malé pevnosti v Terezíně mohli aspoň občas převléci a spát v čistém. Drželi jsme pěkně pospolu, vzájemně jsme si pomáhali, kamarádi na život a na smrt.

Už v sobotu 11. prosince 1943 jsme zvěděli, že ještě před svátky bude veliký transport do koncentráku a že tři z prádelny pojedeme též mezi neznámé, daleko od domova. Tak v pondělí před odjezdem začalo ‚prací komando‘ trochu jinak než obvykle. Dali jsme se po způsobu našich pradlen do zpívání. Začali jsme koledami, přidávali národní písně, zpívali jsme až do večera. Potom stisk ruky, slovo útěchy a konec. Ráno v úterý jsme jeli. Žilkův Nový zákon jsem odkázal do péče docenta

Karlu Heikenwälderovi pro osoby za hranicemi se zkrácenými údaji o církevních poměrech v ČSR, aniž zjišťuje obsah těchto dopisů. Státní soud vycházel zde z ničím nedoložené fikce, že každý dopis odeslaný do nepřátelské ciziny byl propagačně využit k rozvrácení našeho lidově demokratického zřízení nebo hospodářské soustavy republiky. Taková umělá konstrukce jest vadou, pro niž přezkoumávaný rozsudek jako věcně nesprávný musel být ve smyslu ustanovení § 15/1 písm. b zák. č. 82/68 Sb. ve znění novely zrušen. [...] Obviněný Ladislav Král byl proto ze zločinu velezrady podle § 1/2, 1c, zákona č. 231/48 Sb. obžaloby zproštěn.“ Výrok o vině ze zločinu vyzvědačství ponechal soud v nezměněné podobě a Ladislavu Královi za něj vyměřil trest 10 let nepodmíněně včetně „nezbytné“ konfiskace majetku. Plně rehabilitován byl až podle zákona č. 119/1990.

Martin Jindra

(Text vychází z monografie „Sáhnout si do ran tohoto světa. Perzekuce a rezistence Církve československé (husitské) v letech 1938–1945“).

Dr. Merella, aby si jej potajmu vytahovali zpod složeného prádla, četli si v něm a posilovali se.

Do Dachau jsme jeli celé čtyři dny. Vezli nás v ‚ponorce‘, i ‚náramky‘ na ruce nám dali, na noc nás ukládali do transportních cel, kde bylo hodně špíny, hmyzu a podezřelých lidí, takže ses bál i boty na noc zout. V Dachau nás svlékli, ostříhali, lysolem popálili a směšně oblečené ubytovali na karanténním bloku. Do místnosti tak asi pro 50 lidí, nacpali nás ke 200 různého stáří a všech evropských národností: nás Čechů bylo jen 15. Nebylo místo u stolu a ni na slamnicích. Při jídle se stálo, spalo se na mezilůžku. Nejhorší bylo, že nás kromě jídla a spaní vyháněli ven na mráz. Chlapci ne zcela oblečení a nedoživení hynuli.

O sobotách znělo po táboře: ‚Přijeli Češi z Terezína!‘ Tak přišli o té naší sobotě staří vězňové z volných pracovních bloků. Každý měl známé, chtěl o nich vědět. Kousek chleba ze svého mála tajně prostrčil drátěným

plotem, i cigaretou. Já jsem byl šťasten, že jsem na kněžském bloku našel dobrého známého Václava Vyšohlídu, faráře z Klatov. Byl vězněn od počátku války, proto se v mnohém vyznal a uměl pomoci.

Na vánoce zorganizoval Václav Vyšohlíd pomoc pro ty, kdo přišli. Poslal Pepíčka Kosa, kaplana z Kolína, aby nás Čechy spočítal. Přinesl potom chléb, sebraný na českém a na kněžském bloku a nakázal jej rozdělit. Každému se ho dostalo, na deko' správně; byl to jen chléb a bylo ho málo, ale i za to jsme byli vděční. Tak jsme o Štědrém večeru hodovali, drobečky se stolu smetali a do úst sypali.

Gestapáci na nás toho večera neměli kdy, byli u večere pohromadě s rodinami. Proto byla vězňům prodloužena večerka. Zvenku nám prostrčili zelenou větvičku, my jsme si ji pěkně zasadili, okrášlili a začali prozpěvovat vánoční zpěvy. My Češi jsme jich uměli dost. Jenom verše na pokračování po zkušenosti z prádelny v Terezíně jsme si zachytili na papír. Němci

zpívat nechtěli, Rusové vánoční nezpívali, Francouz a Talián sólově zpívali tklivou serenádu. Zato Poláci jich uměli hodně.

Toho večera jsme si šli lehnout později než jindy. Při zavřených očích se to lépe vzpomínalo na domov, co a jak tam. I s těmi okolo jsi cítil, že jsou v myšlenkách u svých doma.

Při zpěvu koled naše tváře zjihly, při vzpomínce na zrozeného Vykupitele jsme byli utvrzeni ve víře a naději. Toho večera snad nebylo nikomu ublíženo. Lepší stránka člověka se projevila.

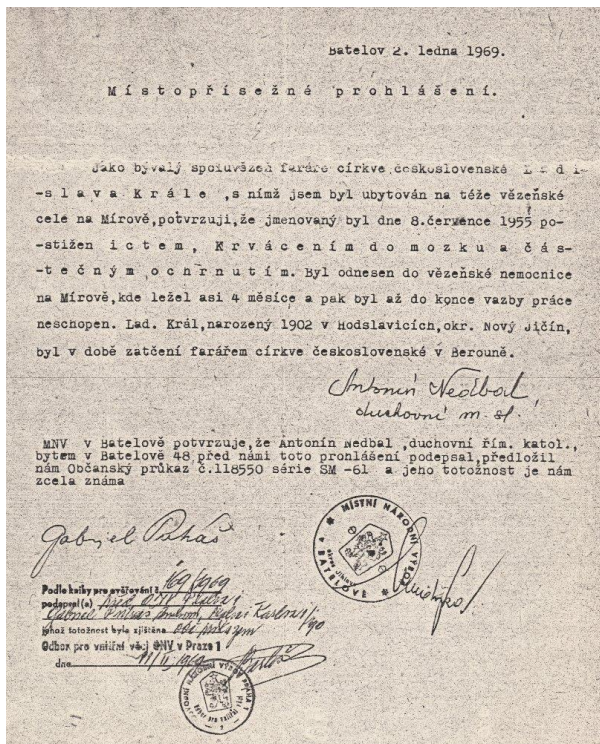
Ráno nás budili o hodinu později. Nabírali jsme si zase černou neslazenou vodu k snídani. Každý měl od včerejška ve skřínce schovaný zbyteček chleba. Hledal jsem svůj, nebyl tam. O Svaté noci jej hladový hladovému ukradl.“

Ladislav Král (otištěno v Českém zápase č. 51–52, roč. 1948)

Ad 6/ Pastoračně sloužil spoluvěznům slovem i tiskem. Měl v Terezíně i v Dachau z domova zasláný Nový zákon, jenž byl k dispozici hladovícím po slovu Božím. Rozjímal o člověku a jeho spáse hlavně s těmi, kteří šli jistou cestou na smrt. V krutém prostředí německých vězení projevovat český člověk zbožnost. Hledal Boha, v Něm nacházel útěchu. Dělal valiká předsevzetí pro dobu osvobození pro sebe i rodinu. Německému vězni, střičkému universitnímu profesoru, vykládal o české reformaci, o M.J.Husovi. Byl to konvertita; jako opravdový antinacista přestoupil z evangelictví do církve řím.katol, ježto nesouhlasil s příkloněním německého protentantismu k nacismu. V koncentračním táboře Dachau byl na kněžském bloku, tedy s kněžími všech národností a všech vyznání křesťanských pohromadě po celé téměř 3 měsíce. Otázka národnostní překlenula v utrpení všechny rozdíly vyznání. O konec války a osvobození byl hlavní zájem, kolem kterého se otáčely všechny konečné rozhovory.

Lad. Král,

farář.

Zpráva Okresního oddělení ministerstva vnitra Beroun

4. října 1955 „Na základě Vašeho dožádání ve věci případného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody odsouzeného Ladislava Krále, narozeného 12. 9. 1902 v Hodslavicích, posledně bytem Beroun sděluji: Osoba odsouzeného Ladislava Krále, jest mezi pracujícími Berouna známa jako reakční živel, která se v žádném případě neztotožňuje s dnešním lidově demokratickým zřízením. V celém jeho případě, pro který byl odsouzen, si plně zasluhuje odpykání celé délky trestu. Současně sděluji, že Ladislav Král probíhá v akci v souvislosti s osobou, která je zdejším okresním oddělením ministerstva vnitra rozpracovávána a je dosud na svobodě. Tudiž i z těchto důvodů není propuštění odsouzeného Ladislava Krále žádoucí.“

Náčelník okresního oddělení MV (npor. Hejda)

Místopřísežné prohlášení římskokatolického kněze Antonína Nedbala

Batelov 2. ledna 1969
„Jako bývalý spoluvězeň faráře Církve československé Ladislava Krále, s nímž jsem byl ubytován na téže vězeňské cele na Mírově, potvrzuji, že jmenovaný byl dne 8. července 1955 postižen ictem, krvácením do mozku a částečným ochrnutím. Byl odnesen do vězeňské

nemocnice na Mírově, kde ležel asi čtyři měsíce a pak byl až do konce vazby práce neschopen. Ladislav Král, narozený 1902 v Hodslavicích, okres Nový Jičín, byl v době zatčení farářem Církve československé v Berouně.“

Antonín Nedbal (duchovní)

Texty a fotografie jsme čerpali z těchto pramenných zdrojů:

Archiv Sboru Českobratrské církve evangelické v Berouně, Sborová kronika, zápisky Jaromíra Klimeckého 1934 – 1940 a část fotografií
Archiv Sboru Českobratrské církve evangelické v Rokycanech, fotografie a další texty
Dopis Věry Klimecké z 6. května 2018, doplněný o další fotografie

Fotoalbum farnosti Církve československé husitské v Berouně
Kolektiv autorů, Prošli jsme v jeho síle, Kalich 2003
Ústřední archiv Českobratrské církve evangelické, Archivní fond Synodní rady ČCE, Osobní spis Klimecký Jaromír
Ústřední archiv Církve československé husitské